

kladivar

glasilo proizvajalne OZD KLADIVAR Žiri

KNJIŽNICA
VANA TAVCARJ
ŠKOFJA LOKA

Letnik 16

Številka 1

Žiri, avgust 1986

Čas dopustov

Res je. Nastopil je čas, ki smo ga vsi veseli in tudi potrebni, saj vsak človek po napornih delovnih dnevih potrebuje svoj počitek. Nekateri so si organizirali dopust po svoje, drugi pa preko sindikata.

Letos imamo svoje kapacitete na otokih KRK in RAB. Na Krku smo sklenili pogodbo s poslovalnico »KOM-PAS« in smo dobili v najem tri lepe apartmane, na Rabu pa imamo štiri počitniške prikolice. Samo vreme

nam kar ni najbolje naklonjeno in želim vsem, ki se še odpravljajo na dopust, boljše in lepše dni ter veliko zabave in sprostitve, da bomo v drugo delovno polletje začeli z boljším elanom ter ga tudi končali bolj uspešno.

Srečno in previdno vsem na cesti, v planinah in morju — pa čim manj meduz.

I. T.

OCENA POSLOVANJA V PRVEM POLLETJU

V prvem polletju letošnjega leta smo plan proizvodnje vrednostno preseгли. Del proizvodnje vrednostno prikazujemo po stalnih cenah, del pa po tekočih tržnih (inflacijskih) cenah, zato vrednostni pokazatelj kaže preseg plana, čeprav smo pri nekaterih programih, kot so hidravlični elementi in komponente, pod planom.

Prav tako smo vrednostno preseгли plan pri mazalnikih, čeprav smo fizično precej pod planom. Glavni razlogi za nedoseganje fizičnega plana proizvodnje pri hidravličnih elementih in komponentah so v neuskладjenosti kapacitet s širino asortimana proizvodnje v obdobju kvartalnih potreb, še ne dovolj natančnem planiranju in operativne napake, ki povzročajo zastoje. Pri mazalnikih pa so razlogi v zamudi dobave repromateriala in slabem izračunu kapacitet.

Doseganje postavljenih rokov v proizvodnji se je letos v primerjavi z lanskim letom nekoliko izboljšalo, vendar imamo na tem področju izgubljene še mnogo energije, ker se urgence po večkrat ponavljajo.

Zaloge repromateriala, kot ena velikih postavk pri vezavi obratnih sredstev, so se v prvem polletju gibale dokaj ugodno. Ob koncu poslovnega leta 1985 smo imeli zalog za 27 starih milijard, ob koncu prvega polletja pa za 24 starih milijard, računano po stalnih cenah. To pomeni, da smo še daleč od najbolj progresivnih tovarn v svetu, ki v zadnjem času uvajajo model planiranja — gospodarjenja tako imenovanih treh ničel: nič zalog, nič zamujanja rokov, nič izmeta. Plana prodaje v prvem polletju nismo dosegli. Večji izpad prodaje je predvsem na hidravličnih agregatih in pnevm sistemih. Pri ostalih programih so manjša odstopanja, ki v celotnem planu prodaje nimajo občutnega vpliva.

Razlogi za velik zaostanek za planom prodaje hidravličnih agregatov so v pomanjkanju naročil v začetku leta, velike zamude pri proizvodnji komponent, ki se vgrajujejo na agregate in zamude v montaži, zaradi zgoraj navedenih vzrokov.

Razlog za velik zaostanek pri planu prodaje pnevm sistemov je v nadomeščanju uvozne kvote za lansko leto. V lanskem zadnjem kvartalu smo od firme »Festo« prejeli vrednostno več blaga, kakor smo ga mi poslali v inozemstvo. Letos pa so banke zahtevale kvartalno izravnavo (prej je bila letna) in smo zato od »Festa« prejeli manj komponent za sestavo sistemov, kot smo prvotno planirali.

V letošnjem prvem polletju je prodaja tekla sorazmerno dobro in dosedanji izpad še ne pomeni, da ne

bomo dohiteli letnega plana. Glavni problem, ki se bo še stopnjeval, so dolgi časi pri dajanju ponudb in dobavni roki pri celotnem asortimanu proizvodnje. Zahteve kupcev gredo v tej smeri, da bomo morali imeti celoten asortiman stalno v zalogi in da bo čas dajanja ponudb in čas dobave dolg od 14 dni do — maksimalno — 2 meseca za izdelke po posebnem naročilu. To pomeni, da bomo prilagodili organizacijo in tehnologijo tem zahtevam.

Razvojnih načrtov v prvem polletju nismo v celoti uresničili. Predvsem smo načrtovali izvajanje meritev na obstoječih izdelkih. Meritve opravljamo iz dveh razlogov: prvi razlog je, da prikažemo kupcem tehnično vrednost naših izdelkov, in drugi, da ugotovimo tehnični nivo naših izdelkov v primerjavi s konkurenčnimi izdelki.

V Novi vasi smo šele letos spomladi uspeli postaviti novo transformatorsko postajo, ki nam omogoča večji odjem električne energije za pogon hidravličnih črpalk z visokim pritiskom in velikim tlakom. Kljub postavitvi nove trafo postaje pa še nismo ustvarili vseh nujno potrebnih pogojev za poglobljen preizkus naših izdelkov pri visokih tlakih — 320 bar in toku cca 600 l/min. Za tako visoke zahteve bomo postavili akumulatorsko postajo v prostorih v Račevi. Poleg tega bomo v Račevi postavili preizkusne postaje za preizkušanje mejnih pogojev delovanja izdelkov in za trajnostne preizkuse.

Pri dosedanjih testiranjih in preizkusih se je pokazalo, da smo preveč optimistično planirali razvoj novih izdelkov in izboljšave obstoječih. Vsi preizkusi, ki so opravljeni bolj poglobljeno na višji strokovni ravni in z boljšo opremo, nam odkrivajo nova spoznanja in s tem dajejo osnovo za nove razvojne naloge, če želimo naše izdelke izenačiti z najboljšimi poznanimi izdelki na svetovnem trgu.

Po drugi strani z meritvami in testiranjem prihajamo do spoznanja, da s sedanjimi razvojnimi kapacitetami in s sedanjim pristopom k razvoju novih in izboljšavi obstoječih izdelkov nismo v celoti sposobni držati sedanjega asortimana na nivoju najboljših poznanih izdelkov v svetu.

Kljub vsem naštetim slabšim in boljšim uspehom v prvem polletju lahko rečemo, da je gospodarski položaj tovarne v jugoslovanskem merilu dober, za tako oceno v svetovnem merilu pa se bomo morali še precej potruditi. Dosedanji rezultati kažejo, da možnosti za to imamo, torej se je vredno potruditi.

R. B.

SKLEPI SAMOUPRAVNIH ORGANOV

21. redna seja delavskega sveta DO »KLADIVAR« Žiri z dne 1. 4. 1986

1. Sprejme se sklep o nakupu nepremičnin Obrtnega komunalnega podjetja »Remont gradnje« Žiri v stečaju: Gradbeni objekt in pripadajoče zemljišče v Račevi za kupnino 6.000.000.— din + prometni davek, ki ga naknadno plača DO »Kladivar« Žiri. Za podpis kupoprodajne pogodbe se pooblasti di-

rektorja Rada Bogataja.

2. Nabavi se dva osebna avtomobila Lada 1300 Combi s predračunsko vrednostjo 1.468.000.— din po enoti.
3. Sprejme se povečanje cen za elektromagnete, hidravlične komponente in vibratorje v višini 18 % ter cenik servisnih storitev v predlagani višini.
4. Brutto vrednost točke se poveča za 20 %, to je iz 1,53 din na 1,84 din brutto in sicer od 1. 4. 1986 dalje.

ZBOR DELAVCEV DO »Kladivar« Žiri z dne 25. 4. 1986

1. Sprejme se poročilo in ocenitev rezultatov dela in poslovanja v prvem tromesečju poslovnega leta 1986.
2. Sprejme se predlog o začasni delitvi ustvarjenega dohodka v prvem tromesečju poslovnega leta 1986.
3. Sprejme se prispevek za Moški pevski zbor podjetij Žiri, ki znaša 0,057 % povprečnega osebnega dohodka na zaposlenega v SR Sloveniji. Za izračun konkretnega zneska, ki ga prispeva vsak zaposlen, se jemlje povprečni osebni dohodek na zaposlenega v SR Sloveniji v preteklem letu. Dinarski znesek se ustrezno korigira enkrat letno, in sicer v obdobju, ko je znan in objavljen povprečni osebni dohodek v SR Sloveniji za preteklo leto.

22. redna seja delavskega sveta DO »KLADIVAR« Žiri z dne 16. 5. 1986

1. Sprejme se SaS o temeljih plana posebnih raziskovalnih skupnosti za obdobje 1986—1990 z nadaljnjim vključevanjem v PORS 03.
2. Nabavi se:
 - 14 pisalnih miz H po skupni predračunski vrednosti 942.360.— din
 - 4 strojepisne mize H/D po skupni predrač. vredn. 151.480.— din
 - 5 omar H po skupni predračunski vrednosti 206.850.— din
 - 10 stolov liftomat RV-8 po skupni predrač. vredn. 193.200.— din
 - 1 elektronski kalkulator »Digitron vektor« po predrač. vredn. 185.000.— din
 - 1 klubsko mizico 6.500.— din
3. Izvede se ponovna licitacija za Lado 1300 Combi in Vartburg 535 De Lux. Izklicna cena znaša 70.000.— din.
4. Doplača se sredstva za izgradnjo javnega omrežja za prenos podatkov v SR Sloveniji v znesku 866.920.— din.
5. Sprejme in podpiše se aneks k SaS o združevanju sredstev za financiranje zobozdravstvene ekipe za l. 1986.

ZBOR DELAVCEV DO »Kladivar« Žiri z dne 29. 5. 1986

1. Potrdi se evidentirane kandidate za samoupravne organe DO »Kladivar« Žiri in samoupravne organe SOZD ZPS.

1. redna seja delavskega sveta DO »Kladivar« Žiri z dne 13. 6. 1986

1. V skladu z zveznim Zakonom o temeljih sistema družbenega planiranja in o družbenem planu Jugoslavije (Ur. l. SFRJ št. 46/85) in Zakonom o sprejemanju planskih aktov v OZD v SR Sloveniji za obdobje 1986—1990 se daje v javno obravnavo predlog temeljev za pripravo srednjeročnega plana 1986 do 1990 DO »Kladivar« Žiri.
2. Nabavi se dva osebna avtomobila R-4 s predračunsko vrednostjo 1,240.000.— din po enoti.
3. Strokovne službe naj izvedejo vsa formalno-pravna in ekonomsko-tehnična opravila za pridobitev zunanjetrogovinske registracije, ustanovitev podjetja v tujini in sklenitev kooperacijske pogodbe z novoustanovljenim podjetjem.
4. Potrdi se podaljšanje kooperacijske pogodbe s firmo Festo-Wien in s tem tudi prijavo kooperacijske pogodbe pri GZJ.

2. redna seja delavskega sveta DO »Kladivar« Žiri z dne 27. 6. 1986

1. Cene za elektromagnete, hidravlične komponente in vibratorje se povečajo za 44 %. Cene za hidravlične sisteme se povečajo za 54 % in cene za servisne storitve se povečajo za 30 %.
2. Sprejme se SaS o temeljih plana KS Ledine za obdobje 1986—1990, s tem, da se korigirajo odstotki v prvi alineji 3. člena iz 4 % na 3 %.
3. Sprejme se SaS o temeljih plana KS Vrh nad Rovtami za obdobje 1986—1990, s tem, da se korigirajo odstotki v prvi alineji 3. člena iz 4 % na 3 %.
4. Sprejme se SaS o temeljih plana KS Trebija za obdobje 1986—1990.
5. Vrednost točke za OD se poveča za 30 %, to je z 1,84 din brutto na 2,4 din.

GOSPODARSKI NAČRT ZA LETO 1986 PREDVIDEVA POVEČANJE PRODUKTIVNOSTI IN BOLJŠE REZULTATE DELA

Pogled v leto 1985

V letu 1985 smo planirali celotni dohodek 880 mio din, vendar smo plan zaradi visoke inflacije med letom popravili na 1045 mio din. Tako je bil na koncu leta plan v primerjavi z letom 1984 večji za cca 100 %. Glede na plan so porasla tudi porabljena sredstva, predvsem zaradi povečanja cen barvne in črne metalurgije. Zaradi večjih poslovnih stroškov je bil manjši tudi dohodek in s tem čisti dohodek: s povečanjem cen naših izdelkov in s povečano produktivnostjo nismo ujeli razkoraka in posledica je manjši čisti do-

hodek. Na področju kadrovanja smo dosegli zastavljene cilje pri nižjih kvalifikacijskih strukturah, pri višji in visoki kadrovski strukturi pa imamo še vedno pomanjkanje ustreznih kadrov.

Zaradi potreb, ki jih narekuje zahtevnost programa in razvoj tehnike na tem področju, smo planirali organizacijo oddelka I. stopnje Fakultete za strojništvo v Žireh (študij ob delu). Vendar nam to ni uspelo zaradi nezainteresiranosti, katero povzročajo majhne razlike pri OD in možnosti, da na osnovi z delom pridobljenih zmožnosti delavec za nedoločen čas zasede delovno mesto.

Na področju investiranja smo pričeli z izvajanjem investicije v povečano proizvodnjo elementov, komponent in sistemov za hidravliko v skupni vrednosti 725 mio din. Realizacija investicije je bila predvidena v letu 1985 in v letu 1986.

V letu 1985 je investicija pri izgradnji hale 2 potekala časovno in stroškovno v okviru plana, tako da smo glavne dejavnosti, ki so bile predvidene v naših prostorih, preselili tja konec decembra 1985 in prve dni januarja 1986.

Po planu pa niso tekla dela pri izgradnji galvane, saj je bilo konec leta 1985 že cca 2,5 meseca zamud, ker pa je bilo dokončanje galvane predvideno v letošnjem letu pa je še vedno možnost, da bo končni rok izgradnje dosežen.

Poleg več manjših investicij v inovacijske projekte, velja omeniti večji inovacijski projekt »Proporcionalna in fluidna tehnika«. Investicijo smo pričeli v letu 1985, dokončanje pa je predvideno v letu 1987.

Planiranje v letošnjem letu

Leto 1986 je prvo leto novega srednjeročnega obdobja. Delitev celotnega prihodka bomo sprejemali za vsak

kvartal posebej v okviru letnega gospodarskega načrta. Za tak način planiranja in sprejemanja plana delitve celotnega prihodka smo se odločili zaradi neznane stopnje inflacije med letom. Pri realizaciji planov v okviru gospodarskega načrta v letu 1986 bomo pri razvoju, proizvodnji in prodaji dvigali kvaliteto poslovanja in produktivnost dela, kar bomo spremljali na osnovi primerjave s kvaliteto in produktivnostjo bolj razvitih zahodnih ekonomij.

Izvozna naravnost na konvertibilno področje bo tudi v tem letu ena najvažnejših nalog; prvič zato, da bomo povečali sodelovanje z bolj razvitimi tehnologijami in drugič, da bomo pokrili že obstoječe potrebe iz konvertibilnega področja.

Na področju kadrov bomo pospeševali izobraževanje na vseh področjih, predvsem pa na področju višje in visoke izobrazbe.

Na področju investicij bomo zaključili investicijo v povečanje proizvodnje elementov, komponent in sistemov za hidravliko, nadaljevali pa tudi z inovacijskimi investicijami, ki so v teku in investirali v nove inovacijske projekte.

C. K.

BIAM '86

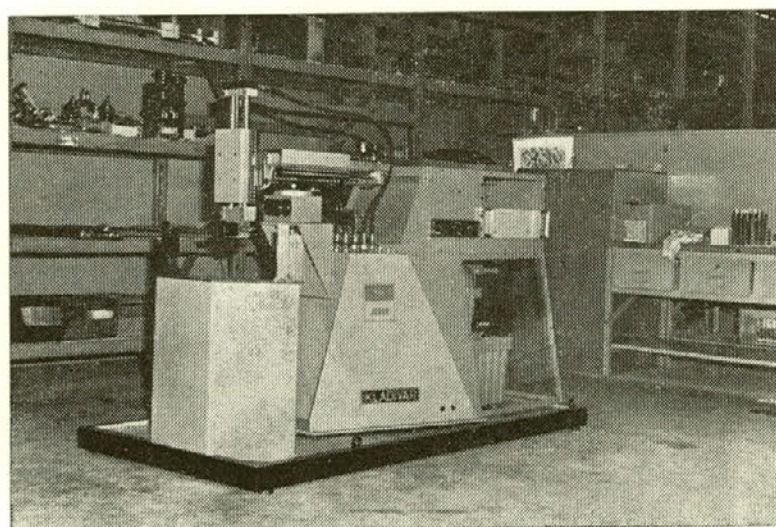
Dne 18. 6. 86 je bil organiziran skupinski ogled sejma strojev in opreme BIAM '86 v Zagrebu. Po prispetju na sejem smo se razšli vsak na svoj konec, glede na področje, kjer delamo v okviru Kladivarja.

Sam sem se podal po izložbah, kjer so razstavljali proizvajalci merilne opreme in tehnike. Interesiral sem se predvsem za novosti v sami merilni opremi, saj vemo, da mnogokrat pridemo do problema, ko kakšno stvar lahko izmerimo le v natančnosti odčitka tračnega merila ali pa še to ne. Moji prvi vtisi ob pogledih na raznotere merilne naprave so bili, da je tudi na področju merilne tehnike prodrli vsemogočni računalnik, ki ga lahko opazimo na trokordinatnih merilnih strojih, profilnih in tudi na navadnih merilnih mestih. Najbolj dodelan sistem je razstavljal firma OPTON, s trokordinatnim merilnim strojem, kateri ima popolno CNC vodenje merilne glave po merjencu, ter nato množico variant vrednotenja izmerjenih vrednosti. Prav tako je praktično na vseh klasičnih merilnih instrumentih vpeljano digitalno odčitavanje izmerjenih vrednosti, kar mnogo zmanjšuje možnost napake odčitavanja. Z zanimanjem sem si ogledal tudi izložbe domačih proizvajalcev meril, ki so za razliko od znanih tujih firm, še vedno precej »zadržane« v smislu moderne merilne tehnike, čeprav so vidni napredki. Tako MEBA že predstavlja — resda samo na sejmu — digitalno pomično in vijačno merilo, Iskra predstavlja digitalni komparator, zanimivo pa je bilo integrirano merilno mesto za merjenje osi, ki ima več različnih premerov, izdelek UNIS-a. Naprava ima vgrajena domača induktivna tipala, katera dajejo na osnovi primerjave z etalonom, vrednosti, katere s pomočjo računalnika obdelajo, da dobi meritev smiselno uporabno željeno obliko. Tako lahko na monitorju ali izpisu dobimo dejanske izmerjene vrednosti, odstopke od etalona, kje je merjenec

obdelan izven tolerance, ter razne statistične podatke za več merjencev, ki smo jih merili v seriji.

Splošni vtis po ogledu sejma je bil, da se v svetu mnogo znanja posveča v razvoj merilne tehnike, saj je le realna in natančna meritev tista, ki bo nam dala podatek, na osnovi katerega bomo lahko nek izdelek ceneno in kvalitetno izdelali. Pri zbiranju ponudb za merilno opremo pri razstavljalcih sem se zgrozil ob visokih cenah meril. Spomnil sem se, kako mnogokrat lahkomišno in malomarno uporabljamo merilno opremo, ter je tako uničujemo. Zato bi na tem mestu apeliral na vse, ki imamo opravka z merilnimi napravami, da le te uporabljamo pravilno in s precejšno mero previdnosti, saj je merilni instrument »oko« s katerim vidimo kako smo določeno stvar naredili.

Milan Frelih

Modularna fleksibilna strežna naprava »MFSN« — 1-1-3-5/S

NOVOSTI IZ INDOKA

Naslovi knjig, ki so v preteklem mesecu prispele v INDOK:

Balaban N.: OSNOVE INFORMATIKE

Medič D.: INFORMACIJSKI SISTEMI

Jovanovič B.: ENGLJSKI POSLOVNI JEZIK
PREGLED STATISTIČNIH PUBLIKACIJ 1985

Štucin I.: ORGANIZACIJA IN POSLOVNA INFORMATIKA OZD

JUROB '86

ZAPTIVKE I, II

HIDROMOTORI I ARMATURE

STROJNO TEHNOLOŠKI PRIROČNIK

Jovanovič P.: SERVOVENTIL, PROPORCIONALNI VENTILI

HIDRAVLIKA — razvodnici i ventili

SAVREMENA HIDRAVLIKA I ELEKTRONIKA

Štucin Z.: BLAGAJNIŠKO POSLOVANJE
ZUNANJETRGOVINSKI PREDPISI S KOMENTARJEM
ZBIRKA JUGOSLOVANSKIH IN MEDNARODNIH PREDPISOV

KATALOG JUGOSLOVANSKIH STANDARDOV 1986

Dr. Ribarič S.: ARHITEKTURA MIKROPROCESORA

Mesaroš V.: ELEKTRONSKE CEVI, POLUPROVODNICI I INTEGRISANA KOLA

Zadravec A.: TABELE — digitalni i linearni sklopovi

Altman D.: OSNOVI TEORIJE DISKRETNOG MODELIRANJA I SIMULACIJE

Šuhel P.: ELEKTRONSKI SESTAVNI DELI IN SESTAVI

Dr. Pasič Z.: IMPULSNA ELEKTRONIKA

Leonardis S.: KOMUNIKACIJSKA VEZJA

Zadravec A.: PRIROČNIK EKVIVALENTNIH TRANZISTORAR

A. B. Williams: DESIGNERIS HANDBOOK OF INTEGRATED CIRCUITS

NOVO PRI NAS IN NA TUJEM

Evropski razvojni program EUREKA sicer ni prav sveža novost — saj je od ideje minilo že celo leto — še vedno pa je v središču pozornosti predvsem iz dveh razlogov:

- pri udeležencih (zahodni Evropi) zato, ker so začeli s konkretnim delom na programih, ki naj bi Evropi zagotovili napredek na področju najpomembnejših tehnologij naslednjega stoletja,
- pri ostalem razvitem svetu (predvsem ZDA in Japonski) zato, ker gre za poiskus združevanja moči in možnosti Evrope, da se enakovredno vključi v tekmovanje z njima v zelo pomembni in odločilni tekmi — kdo bo obvladoval znanja, ki bodo krojila podobo sveta in življenja v naslednjem stoletju,
- pri ostalih predvsem bojazen o še večji odvisnosti od razvitega sveta, saj jih projekti ne vključujejo in bo razkorak v znanju med razvitimi in tistimi, ki bi to radi postali še večji — cilj, ujeti voz napredka, bo tako za mnoge še bolj oddaljen — in odvisnost še večja.

Razumljivo je, da se tega zavedamo tudi pri nas v Jugoslaviji. Kot navadno, pa smo močno kasno dojeli, da se voz oddaljuje — izgleda, da smo preveč navedeni na zamude, ki pa jih ta ne bo smel imeti. Mnoge institucije (od upravnih do raziskovalnih) se sicer prizadevajo, da bi tudi Jugoslavijo vključili v nekatera področja Evropskega načrta tehnološkega preporoda (posebno zanimivo je področje komunikacij), vendar zaenkrat kakšnih posebnih obetov ni.

Kljub temu v nadaljevanju pogledimo, kaj si razvita Evropa postavlja za cilj do leta 2000, kje vidijo življenjsko pomembna področja obstoja, predvsem pa neodvisnosti in konkurenčnosti tega dela Evrope v naslednjem stoletju.

Celoten program je razdeljen na pet glavnih področij, ki so jih poimenovali:

EUROMATIC (informatika)

EUROBOT (avtomatizacija)

EUROCOM (komunikacije)

EUROBIO (biotehnika)

EUROMAT (novi materiali)

Izvečki vsebine posameznih programov (BIT 14/85)

EUROMATIC

zajema razvoj mikroprocesorskih in spominskih vezij. Evro-procesor kot mikroelektronsko jedro prihodnjih evropskih tehnologij naj bi omogočil načrtovanje in gradnjo računalnikov z visokimi zmogljivostmi, izdelavo orodij za razvoj umetne inteligence in ekspertnih sistemov ter razvoj novih senzorjev, ki bodo avtomatiziranim sistemom zagotovili občutek vida, sluha in dotika.

EUROCOM

obsega razvoj optičnih komunikacijskih mrež kot način najcenejšega prenosa glasu, podatkov in slik, razvoj ekstremno hitrih komunikacijskih povezav raziskovalnih centrov, podatkovnih baz in velikih sistemov prihodnosti ter obvladovanja elektronsko podprte proizvodnje in prenosa slik za zadovoljevanje ekonomskih in kulturnih potreb.

EUROBOT

bo zajel pričakovano tretjo generacijo robotov, avtomatiziranih obratov z računalniško podprtim načrtovanjem in proizvodnjo (CAD/CAM), razvoj laserjev, katerih zmogljivosti bodo sprožile tehnološko revolucijo na področju oblikovanja in rezanja materialov, površinske obdelave, sestavljanje kompleksnih sistemov in njihove integracije v industrijske procese. Gibljivi roboti bodo osvajali nova, sicer človeku nedostopna okolja morskega dna, vesolja in območij z izjemno visokimi pritiski ali nizkimi temperaturami, prav tako pa bodo omogočali tudi delo v pogojih, ki jih izzivajo najtežje naravne katastrofe.

EUROMAT

bo povezal raziskovalne napore na področju razvoja in proizvodnje novih materialov z visoko odpornostjo na najrazličnejše vrste ekstremnih mehanskih, toplotnih, sevalnih in drugih obremenitev. V prvi fazi projekta je predviden študij in razvoj keramičnih materialov, primeren za uporabo v toplotnih turbinah z visokim izkoristkom.

EUROBIO

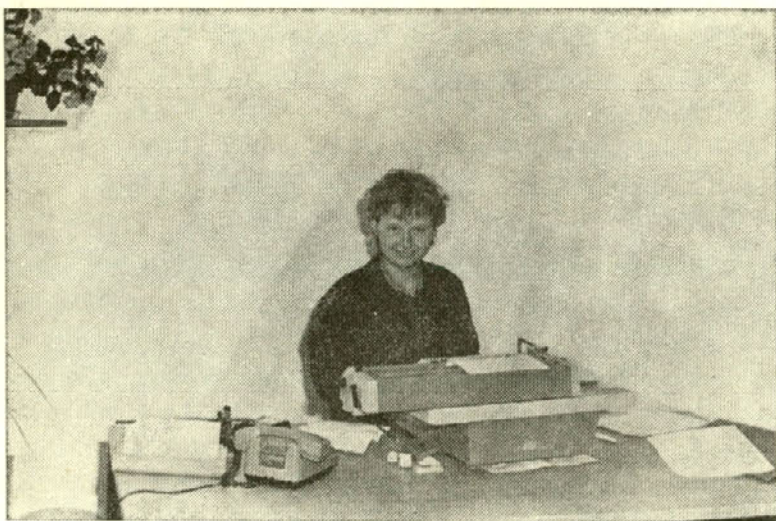
bo povezal različne biotehniške razvojne programe na področju proizvodnje sintetičnih semen, bolje prilagojenih specifičnim pogojem zemljišč in klimatskih razmer, izboljšanje industrijske predelave osnovnih poljedelskih izdelkov, ki vodijo k povečanju prehrabene vrednosti živil. Poseben pomen bodo imele raziskave, povezane z izboljšanjem izkoriščanja morskih virov, predvideni pa so tudi napor, ki naj bi vodili k učinkovitemu preprečevanju širjenja puščav.

POLETNA ANKETA

V času dopustov smo, zato smo se Stana, fotoaparati in jaz sprehodili po tovarni, da ugotovimo, kako bodo naši delavci letos preživeli dopust.

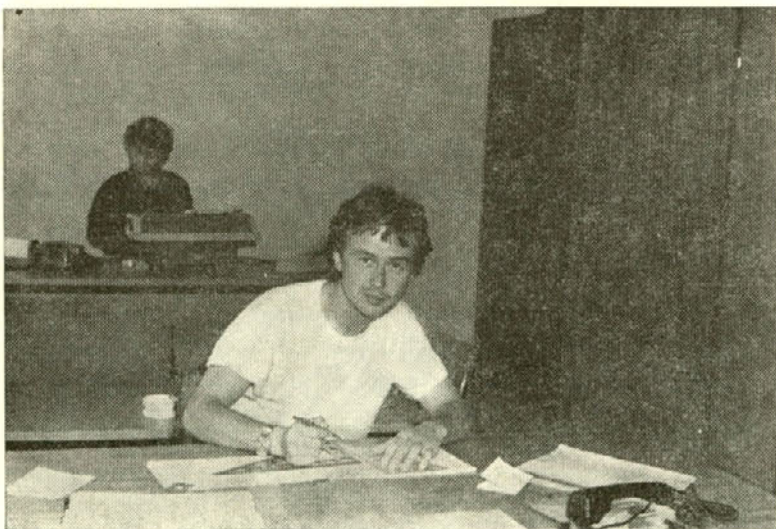
BETI KOPINA — korespondent

Najprej se bom naspala, potem pa mislim s šotorom na morje — kamor bo nanoslo. Malo bom tudi gobe nabirala. V tovarni ne bom delala med dopustom, saj nanj že pol leta čakam. Z regresom nisem najbolj zadovoljna in se mi zdi za na morje premajhen.

ANDREJ ŽAKELJ — delo med počitnicami

Ne vem še kako, vendar grem na morje. Zato tudi delam, da bom imel kakšen dinar. Sedaj sem namreč absolvent in še nimam svojega zaslužka. Drugače se tukaj dobro počutim. Delo je zanimivo. Mislim, da se bom veliko navadil. Delal bom tudi med kolektivnim dopustom pri vzdrževalcih.

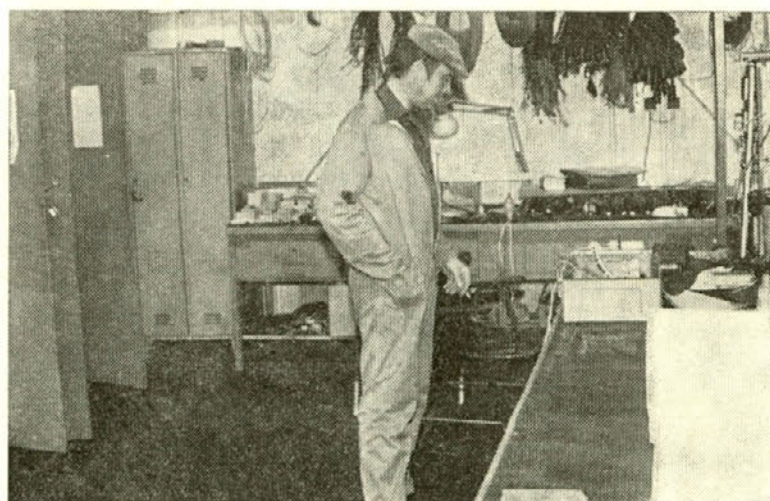
DARKO LIKAR — projektant

Na morje grem v apartma na Krku. V apartma grem prvič in pričakujem, da bo v redu, predvsem zato, ker grem z družino. Višina regresa mi še kar odgovarja. Zdi se mi vse skupaj dokaj kvalitetno in poceni in da je to DO dobro organizirala. Ostali del dopusta bom nekaj dni delal doma, nekaj pa v tovarni. Potem pa še nekaj izletov v hribe in dopust bo mimo. Na morje grem vsako leto in mislim, da leto ni popolno, če si morja ne bi privoščil. To mi resnično pomeni oddih, saj ga preživim aktivno, ne samo ob pivu. Vesel sem, da grem na otok, ker je tam poseben ambient, čisto morje... Krk je zanimiv tudi zato, ker ni treba čakati na trajekt.

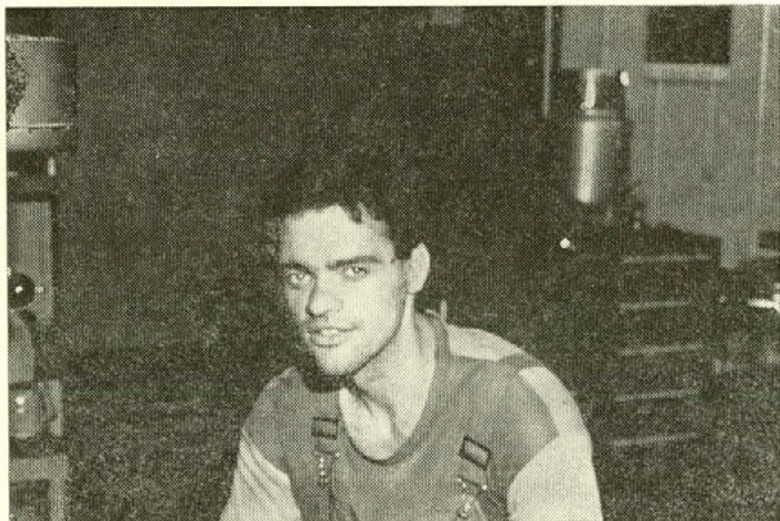
ANDREJ NAGLIČ — električar

Za štiri dni gremo v Banjole na morje. Ostali čas bom porabil za lov in pa za merjenje radiaktivnosti po žirovskem vrhu. Regres — ja porabil ga bom na morju, pa tudi kanalizacijo gradimo. Mislim, da je lepo, da nekaj dobimo in sem s tem zelo zadovoljen. Dopust mi pomeni sprostitev, saj imamo v delavnici dosti težke naloge.

SREČKO GABER — orodjar

Med kolektivnim dopustom bom delal, vendar še ne vem koliko. Na morje bom šel v Fažano z nogometaši, vendar izven kolektivnega dopusta. Regres — recimo, da mi odgovarja, ne bi pa bilo narobe, če bi bilo več. Od Fažane pa pričakujem, da se bom oddahnil in da bom malo pozabil na težave. Mislim, da bo v redu, ker nas gre več in bo dobra družba.

VIKO OBLAK — projektant

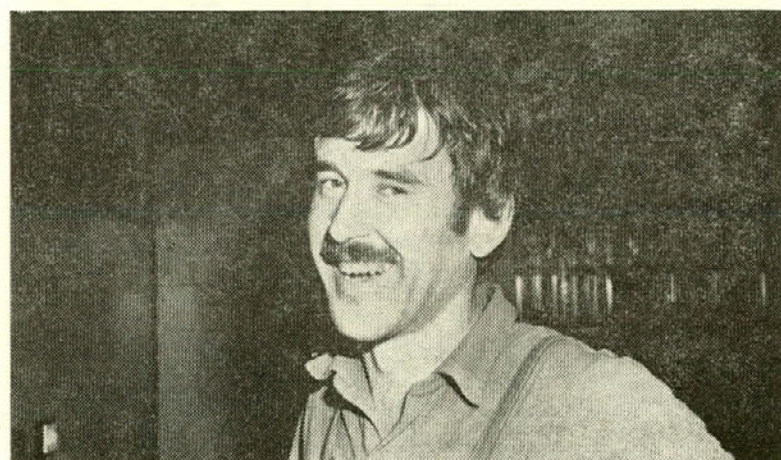
Na morje bom šel in sicer na Stenjaki. Ostanek dopusta pa ne bo velik in ga ne bo problem koristno porabiti. Regres — v okviru Kladivarja sem zadovoljen, v primerjavi z drugimi pa človek začne razmišljati — nisem pa nezadovoljen.

MIRKO ISTENIČ — monter HO

Doma bom, na morje grem kasneje, ker sedaj nisem dobil. Šel bom v Červar v režiji PTT. Gremo skoraj vsako leto. Med kolektivnim dopustom pa kot rečeno, bom doma — zidali bomo. Regres je pa slab, drugje dobijo veliko več in tudi nekaj mesecev prej.

Brane Šubic

LIKOVNA RAZSTAVA ERNESTA KAVČIČA

V mesecu aprilu in maju se nam je s svojo prvo samostojno razstavo predstavil naš sodelavec — slikar samorastnik Ernest Kavčič.

V prenovljeni Galeriji »SVOBODA« v Zadružnem domu v Žireh je bila to tudi hkrati letošnja prva likovna razstava.

Razstava je bila dobro obiskana, saj je šola žirovskega naivnega slikarstva v svetu poznana, domačini pa si vsako razstavo radi ogledajo, tako kot le-to vedno storijo žirovski osnovnošolci.

Ob otvoritvi razstave je umetnostni zgodovinar Andrej Pavlovec takole predstavil slikarja:

»ERNEST KAVČIČ je bil rojen 12. decembra 1938. leta v Novi vasi v Žireh. Zaposlen je v delovni organizaciji Kladivar v Žireh kot orodjar. Za ta poklic se je šolal v Industrijski šoli Iskre v Kranju, kjer je tudi v letu 1956 obiskoval risarski tečaj, katerega je vodil akademski slikar Milan Batista. Ta likovni tečaj je bil za Kavčiča prvi resnejši stik z likovnim ustvarjanjem. Začetek, ki takrat zaradi drugega dela in obveznosti ni pognal pravih korenin. Le občasno se je še utegnil za kakšno uro posvetiti slikarstvu, kar ni bilo konstantno in študijsko delo, ki bi vodilo k napredku. Bil je tudi razdvojen, ker se je veliko ukvarjal s fotografijo, predvsem barvno. Tako se je šele po letu 1975 zopet vrnil k slikarstvu, ki se mu že deset let vse bolj predaja.

Ernest Kavčič doslej ni veliko razstavljal in za seboj ima vsega nekaj udeležb na skupinskih razstavah,

Ljudje in zemlja

predvsem tistih, v organizaciji SOZD Združena podjetja strojegradnje (Piran, Ljubljana-Litostroj, Žiri). Leta 1983 je sodeloval na Ex tempore tovarne Labod v Novem mestu. Pričujoča razstava je njegova prva samostojna razstava.

Ernest Kavčič je v slikarskem svetu čisto samosvoj avtor, ki se ne ogreva za naivni način slikanja, kar je zanimivo, če vemo, da so žirovski slikarji zasloveli prav kot posebna šola naivnega slikarstva. Ernest Kavčič je tipičen primer slikarja amaterja, ki večkrat bolj sluti pravilno slikarsko potezo kakor pa naj bi jo iz-

bral na podlagi znanja. Njegov motivni svet zajema snov iz narave, kjer najde krajinske motive, rože oziroma tihožitja in tudi figuralnih motivov se ne ustraši. Prav pri upodabljanju človeške figure opazimo pomankljivo znanje anatomije, ki pa celotnega sižeja slike ne moti. Preje moti preširoko zasnovana kompozicija, ki likovno ne strne dogodka, tako da posamezna figura izstopa ali je potisnjena v stran. Ob to moramo dodati zanimivo slikarsko obravnavanje rož. Enkrat so to tihožitja v klasičnem pomenu in drugič naslika rože v naravnem okolju, na primer na travniku. Če se nam prve zde kot prepisovanje razglednic, so druge odraz Kavčičeve občutljivosti za dogajanje v naravi. In še to naj dodamo: pri krajinski motiviki se še ni odločil za svoj osebni pristop. Enkrat se nagiba bolj k točnemu posnetku motiva, drugič pa motiv podredi barvne-

mu ali tonskemu vzdušju. Motiv delno prekomponira, podredi ga svoji viziji barvnih ali tonskih vrednot. Njegov čopič večkrat na eni sliki neuravnovešeno združi tople in hladne barve in zato slika deluje kot neskladje dveh hotenj.

Čeprav slika že deset let, je za slikarstvo Ernesta Kavčiča še vedno značilna nekakšna poteza začetnika, ki je polna poleta, polna hotenj, ki pa brez širšega znanja, ki mu ga lahko nudi le dober mentor, ne more nanesti na platno izpovedi tako, kot to avtor želi in hoče. Pohvalno za Kavčičevo slikarsko snovanje pa je, da se spretno izogiba kiču in da v svojih slikah, vsaj nekaterih, že najavlja lasten pogled in slikarski rokopis, ki bo tekom let vedno bolj izbrušen.«

Vinko Podobnik

RAZSULO NEKE MORALE

Poduk černobilske katastrofe

V noči med 25. in 26. aprilom, pravzaprav je že vseeno kdaj, se je eden od štirih blokov jedrske elektrarne v Černobilu razletel v nebo, nekontrolirano bruhajoč v atmosfero lastno radioaktivno drobno. Potem so pihali vetrovi: severni, južni, vzhodni in zahodni, pa tudi drugi. Po glavah, v glavnem nedolžnega prebivalstva Evrope in sveta, se je posipal neviden obsevan prah. V mesecu, ki ga narava podarja romantičnim sprehajalcem, je vsak sprehod postal neprimeren. Poljedelci so na tržnicah pričeli poklanjati solato, ki je niti zastoj nihče ni hotel, ljudje so se pričeli tuširati kar z obleko na sebi, matere so potomce poskrile med zidove. Otroci pa, ti so, z noski pritisnjenimi na orošena okenska stekla, opazovali opustele ulice, počasi razumevajoč, kako neprijetno je odrasti. Prav gotovo je bil to eden tistih dogodkov, po katerem nič ne more biti več tako, kot je bilo prej.

Poduke černobilskega primera, ki na žalost niti približno ni končan, bomo iskali še dolgo, eden od glavnih bi moral biti v vprašanju, če so sedanje jedrske elektrarne dovolj zanesljive, da bi jih kljub temu, kar se trenutno dogaja, še kazalo graditi? Zagovorniki jedrskega programa so vse doslej trdili (in kaže da s tem nadaljujejo), da delovanje teh elektrarn ni nič nevarnejše, kot žoganje na mokrem asfaltu — glede na to, da so varnostni ukrepi tako popolni, da enostavno izključujejo možnost večjih nevarnosti. Podpora za tako stališče so iskali v vse zanesljivejših varnostnih sistemih (posebno po nesreči na otoku Treh milj) pa celo v občasnih »defektih«, ki so, čeprav spretno prikrivani, včasih le uspeli pricurljati v javnost skupaj s curljanjem radioaktivnih snovi v okolje. Takšni dogodki, ki niso puščali neposrednih vidnih posledic (o tistih zapoznelih bomo verjetno slišali šele kdaj kasneje), so jemani kot dokaz, da se vse, pa tudi neukrotljivi atomi, lahko drži »pod kontrolo«. Večina sicer zelo arogantnih nuklearcev, je imela ob tem navado poniževati navadno »nevedno« ljudstvo, prestrašeno zaradi svojega potomstva.

Primerjali so jih z neandertalcem, nesposobnim, da bi razumel osnovne naravne pojave. Sedaj, ko jim nad glavami še plava černobilski oblak, bi morali razmi-

sliti tudi o svoji (ne)odgovornosti za izgubljeno zaupanje »bedastega folka« v vsemogočno znanost.

Neka naša ugledna znanstvenica je pred časom na zagrebški TV pobesnela zato, ker se jim (znanstvenikom) ne verjame, ker ljudje iz »slamarič« vlečejo gajgerjeve števec in merijo, merijo — pa vse napak. No, roko na srce, v preteklih dneh je bilo kar dosti vzrokov za rast doze žarčenja nezaupanja med znanstveniki in neznanstveniki. Najprej je bilo na primer objavljeno pomirjevalno sporočilo, da Jugoslavija ni ogrožena z radioaktivnostjo, takoj zatem pa je naše ozemlje zalil radioaktiven dež.

Pred nedavnim so uradne osebe, brez dvoma v skladu z navodili kompetentnih strokovnjakov, priporočili prebivalstvu naj uživa več soli. S tem v zvezi je potem v oddaji zagrebške TV neka druga skupina strokovnjakov brila norce in trdila, da bi moralo prebivalstvo, da bi se v popolnosti zaščitilo pred radiacijo na ta način, popapati smrtonosno dozo soli — in to stokratno! Ob isti priložnosti je bilo mogoče slišati »ohrabrujočo« novico, da se pri preiskavi žleze ščitnice uporabljajo neprimerno večje količine radioaktivnega joda od teh, ki nas sedaj obkrožajo. Dan kasneje je neki znanstvenik izjavil, da je v ustanovi, kjer on dela, radioaktiven jod v glavnem izločen iz poskusov na ljudeh, ker je nevaren za zdravje, itd.

Če domači znanosti lahko služi kot tolažba — tudi takoimenovana svetovna znanost se ni mnogo boljše odrezala pri vsem tem. Kronika černobilskih dogodkov kaže na doslej največjo zmedo tudi v glavah strokovnjakov svetovnega formata. Najprej je večina verjela, da se požar lahko pogasi izključno z vodo — istočasno so se lahko slišala mnenja, da bi bilo to najslabše od možnega, zaradi ogromnih temperatur na kritičnem kraju. Voda bi v trenutku izhlapela v atmosfero in predhodno ne bi pogasila prav ničesar. Ocene žrtv so se gibale od dveh mrtvih in nekaj deset obsevanih na Vzhodu do 2000 mrtvih in preko 10.000 obsevanih na Zahodu. Na Poljskem so takoj po nesreči otrokom začeli dajati preparat joda kar se, niti kot preventiva ni priporočilo v SZ, ki je prav gotovo bližja mestu nesreče. Tam so priporočili prvomajsko parado. Kaj šele reči na to, da so vrhunski svetovni strokovnjaki, ki jih je zbrala Mednarodna zdravstvena organizacija

6. Določi se nove višine povračil stroškov, ki so jih imeli delavci pri opravljanju določenih del oziroma nalog in sicer za obdobje od 1/6-1986 do 30/9-1986 (III. kvartal).
7. Določi se nove višine povračil stroškov, ki so jih imeli delavci pri opravljanju določenih del oziroma nalog in sicer za obdobje od 1/10-1986 do 31/12-1986 (IV. kvartal).

ZBOR DELAVCEV DO „KLADIVAR“ ŽIRI, dne 30/10-1986

1. Sprejme se poročilo in ocenitev rezultatov dela in poslovanja v devetmesečju poslovnega leta 1986
2. Sprejme se predlog o začasni delitvi ustvarjenega dohodka za obdobje od 1/1-1986 do 30/9-1986
3. Investicija v obrat mazalnikov v Zg. Ščavnici se ponovno aktivira, vendar zaenkrat samo preko prodaje proizvodnih programov

5. IZREDNA SEJA DO „KLADIVAR“ ŽIRI, dne 30/10-1986

1. Po 120-dnevem čakanju na nove cene in cenika za elektromagnete, vibratorje, hidravlične komponente in sisteme oblikuje v skladu s sklepom 2. redne seje delavskega sveta, ki je bila dne 27/6-1986.

5. REDNA SEJA DS „KLADIVAR“ ŽIRI, dne 21/11-1986

1. Sprejme in potrdi se poročilo in ocenitev rezultatov dela in poslovanja v devetmesečju poslovnega leta 1986 in ugotovi se, da so delavci na zboru dne 30/10-1986 sprejeli in potrdili predlog začasne delitve ustvarjalnega dohoda v devetmesečju poslovnega leta 1986, to je za čas od 1/1-1986 do 30/9-1986.
2. Brutto vrednost točke se poveča za 30 %, to je iz 2,9 din na 3,77 din brutto in sicer od 1/11-1986 dalje.
3. Sprejme se refinansiranje tujih kreditov za leto 1985 in 1986 v skupnem znesku USA \$ 78.671,64, ki so bili najeti pri Citybank Monako.
4. Sprejme se Samoupravni sporazum o ustanovitvi Ljubljanske banke, Temeljne banke Gorenjske Kranj in elaborat o izpolnjevanju pogojev za nadaljevanje dela banke v smislu 223. člena Zakona o temeljnih bančnega in kreditnega sistema.
5. Sprejme se Samoupravni sporazum o temeljnih planvzdrževanja, varstva, rekonstrukcije in graditve avtomobilskih in magistralnih cest v SR Sloveniji za obdobje 1986–1990.
6. Za delegata v zbor delavcev Delavske univerze Škofja Loka se predlaga Bogdana Erznožnik, org. dela.

nega osvajanja prehodno izgubljenih pozicij. Stanje tehnike na področju hidravlike je prešlo na nov, bistveno višji nivo, po za-
slugi:

- proporcionalnih krmilnikov poti, tlaka in toka,
- rotacijskih strojev s sekundarno regulacijo.

Zanimive so bile ugotovitve, da so neposredni proporcionalni krmilniki z merilnikom giba, kakršne razvijamo tudi pri nas, med najpomembnejšimi dosežki na svojem področju. Dobili so svojo dokončno obliko, katero bodo predvidoma še nadalje obdržali. Njihova prednost je v uporabi elektromagneta kot elektromehanskega pretvornika za pomik krmilnega bata v ohišju krmilnika. Elektromagnet ima v primerjavi z momentnim motorjem štiri do petkrat ugodnejše razmerje med volumnom in gibnim delom kot momentni motor in deset do petnajstkrat ugodnejše kot pri potopnem navitju, katera uporabljajo čisti servo ventili. V prihodnjih dveh do treh letih pričakujejo prodor te tehnike tudi na ameriško tržišče. Kljub dokončni izvedbi pa se o razvoj nadaljeval v smeri izboljšanja njihovih karakteristik, kot je zmanjšana histereza, izboljšane dinamične lastnosti in zmanjšanje velikosti merilnika giba.

Opazen je delež znanosti, pred vsem visoke tehniške šole RWTH iz Aachena pri ustvarjanju novega znanja, katerega industrija zelo hitro izkoristi. Tudi zaradi tega postajajo evropski

ZANIMIVOSTI IZ DO

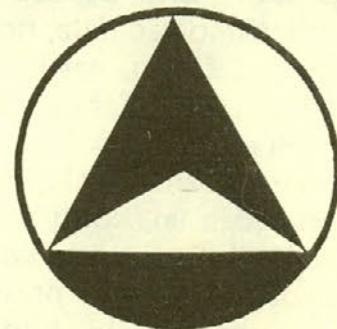
HIDRAVLIKA V SVETU

Sredi novembra letos sem se udeležil v Frankfurtu seminarja s temo: „Proporcionalna tehnika '86“ v organizaciji poslovnega informacijskega centra v okviru založbe Moderna industrija. Srečanje na nevtralnem terenu zago-

tavlja popolno enakopravnost vseh poročevalcev in ostalih udeležencev ne glede na pomembnost in velikost firme kateri pripada.

Med poročevalci so bili vrhunski strokovnjaki vseh vodilnih nemških firm in znanstvenih ustanov. Obravnavali so tako rast proizvodnje v preteklem obdobju, kot najnovejše izdelke ter razvojne trende.

V ospredju sta bili povsem soglasni ugotovitvi: Hidravlika je v tem trenutku ponovno v velikem zagonu in je v fazi ponov-

izdelki konkurenčni na ameriškem trgu.

Menim, da moramo razvoj proporcionalnih krmilnikov z vsemi močmi pospeševati in obenem oblikovati stališče do razvoja rotacijskih hidravličnih strojev. Imamo v našem gospodarskem prostoru za to dovolj znanja in sredstev, ali pa nas ta izdelek visoke tehnologije sploh ne zanima?

V zadnjih nekaj letih beleži statistika v zapadni Nemčiji 60 % rast proizvodnje proporcionalnih krmilnikov. Lepa številka, ki kaže, da se je na tem področju vredno truditi.

Janez Zupančič

GLAS IZ KUHINJE

Tudi delavci iz kuhinje bi se enkrat radi oglasili v našem časopisu in tako malo opisali naše veselje in težkoče v njej.

Vsak, ki pride na malico lahko vidi, da smo tudi v kuhinji napredovali, vendar bi se še sami radi malo pohvalili. Uresničila se nam je večletna želja, da bi se nam povečal prostor in nabavila dodatna oprema. Res je kar pravi pregovor: kdor čaka dočaka, in dočakali smo tudi mi.

Od vsega razbijanja in vrtanja, kar je bilo neprijetno in nam je zelo otežkočalo pripravo obrokov, se nam je le povečal prostor. Nato je počasi, kos za kosom, začela prihajati oprema, tako, da je zdaj kuhinja taka kot kuhinja mora biti. Seveda je z vsem tem veliko več dela, preden je vse to počiščeno, kar pa brez dvoma mora biti. Z novo kuhinjo bi tudi radi izboljšali obroke, vendar nam je zmanjkalo idej. V novih posodah in kotlu je zdaj veliko lažje kuhati, toda kaj pomaga, ko pa nam ne pride na misel kaj bi, da bi bilo kaj novega, kaj boljšega in razveseljivega za naše delavce.

Zato delavci iz kuhinje predlagamo, da bi sestavili komisijo za sestavo jedilnikov. Bilo bi razveseljivo za nas, ko bi nam pomagali in bi delali s skupnimi močmi. Verjetno bi bili s tem vsi naši delavci bolj zadovoljni.

Vsi smo delavci enega kolektiva, naj bo proizvodnja, uprava ali kuhinja, vendar imamo delavci v kuhinji včasih občutek, da smo zapostavljeni.

Samo za primerjavo bom povedala:

Bil je praznik „Kladivarja“ in otvoritev naših novih proizvodnih prostorov. Treba je bilo precej narediti, da je bilo vse lepo in prav. Tudi kuhinja je bila na nogah ves prejšnji dan, in na dan praznovanja je precej pripomogla k lepemu vzdušju tistega dne. Ko pa je izšel naš zadnji časopis, je bilo vse omenjeno in pohvaljeno v njem, le kuhinja nič, kot da nas ni. To se mi ne zdi lepo.

Obratno pa je, če le more kdo nas kaj „zašpečati“, to stori takoj in temu primerno smo tudi pokarani.

Zato želimo, da bi bolj skupno in složno delali. Tako bi bilo bolj prijetno, veselo in razumevaljoče med nami vsemi.

V. Bogataj

NOVOSTI IZ INDOKA

Seznam knjig, katere smo v zadnjem času prejeli v INDOK-u
POSTOPKI PRI GRADNJI
MALIH ELEKTRARN S PRAKTIČNIMI NAVODILI
ZADACI IZ MEHANIKE
FLUIDA
ZAKON O VARSTVU PRI
DELU s komentarjem

AVTOMATIZACIJA STREGE
IN MONTAŽE — seminar 14
RIM ELECTRONIC 86
B. Hansen: PRINCIPI OPERATIVNIH SISTEMA
M. Gams: UMIJEČE DOBROG PROGRAMIRANJA
S. Tkalac: PROGRAMSKI JEZIK COBOL

D. Veselinović: OSNOVI PROJEKTOVANJA INFORMACIONIH SISTEMA ZASNOVANIH NA PRIMENI RAČUNARA

V. Ferišak: ORGANIZACIJA ELEKTRONIČKE OBRAD PODATAKA

E. Čavić: ENGLJSKI JEZIK U INFORMATICI

S. Alagić: PRINCIPI PROGRAMIRANJA

V. Žiljak: SIMULACIJA RAČUNALOM

T. Šmina: AVTOMATSKA REGULACIJA

M. Sekulić: OSNOVI TEORIJE AVTOMATSKOG UPRAVLJANJA SERVOMEHANIZMI

A. Mavčič: UREJANJE

MEDSEBOJNIH RAZMERIJ V ZDRUŽENEM DELU V PRAKSI USTAVNIH SODIŠČ

F. Seberiji: KOROZIJA METALA

POVRŠINSKA ZAŠČITA METALA

A. Lukač: VARNO PROJEKTIRANJE IN VODENJE KEMIČNO TEHNOLOŠKIH PROCESOV

A. Lukač: NEVARNE SNOVI

D. Raddonjič: OSNOVE MARKETINŠKEGA INFORMACIJSKEGA SISTEMA

M. Leka: METALI I PLASTIČNE MASE

ADRESAR — Zastopniki tujih firm

Miha Bogataj

NOVO PRI NAS IN NA TUJEM

— Z lanskim letom je postala Japonska najbogatejša država na svetu. Njen presežek (razlika med zahtevki in dolgovi) znaša 130 milijard dolarjev. Sledijo V. Britanija (90), Savdova Arabia (75), ZRN (50). ZDA so prvič postale čisti dolžnik, saj imajo negativno bilanco v višini 57 milijard dolarjev.

— Inflacija v Argentini ne narašča več tako naglo kot v prejšnjih letih. Kljub temu imajo „rekord“, saj se je indeks stroškov življenja od leta 1974 povečal za okroglih 131.000.000 din.

(JP., oktober)

O slovenski ustvarjalnosti (Odlomki iz članka A. Trstenjaka; Organizacija in kadri 19 (1986) št. 7–8, str. 409–415)

— Za majhen narod, kar smo Slovenci, je ustvarjalnost v sodobnem svetu eksistenčnega pomena. Maloštevilen narod mora svojo majhnost nadomestiti s potencirano, stop-

njevano ustvarjalno silo, če hoče sploh preživeti... Danes velja: majhen narod je ustvarjalen narod ali izgine.

— Slovenci imamo skromno politično zgodovino, zato pa bogato kulturno zgodovino, saj je do leta 1800 delovalo na raznih univerzah vsaj 1200 predavateljev, med temi 35 rektorjev dunajske univerze. Danes velja, da smo kljub temu na repu ustvarjalne lestvice v svetu.

— V Avstriji so ustvarili tip Slovenca, ki je bil na prvem mestu: vzoren učenec (odličnjak), vzoren učitelj (s cesarskim prstanom), vzoren (pokoren) vojak, vzoren (discipliniran) državljan. Tako se je oblikoval tip „zadovoljnega Kranjca“ po V. Vodniku.

— Ta tip Slovenca ne pozna in ne prizna nobenega pravega miselnega pluralizma. To je Slovenec, ki je poln zavisti in kar preganjal, napadalen do drugače mislečega.

— Slovenec v iskanju žive vode pozna samo eno — navpično vrtino, čeprav morebiti nikoli ne zadene v pravo ustvarjalno žilo, zlepa si ne upa kaj začeti, tvegati stranske nove vrtine. Tam je pač treba predvidevati še več neznank, več

napak in je zato tveganje večje. Toda prav v tveganju je ustvarjalnost. Ni ustvarjalnosti in njenih dosežkov brez sprotnega tveganja.

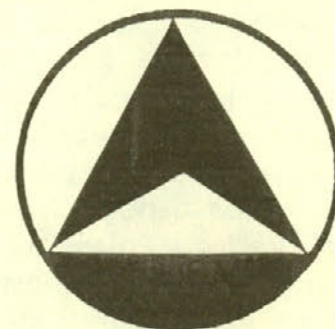
— Slovenec je bil zmeraj vzoren državljan. Slovenci nikoli nismo imeli velikih politikov in državnikov. Ni zamen, da so nas imenovali „narod pesnikov in pisateljev“. Slovenci smo vso zgodovino vse do danes imeli v politiki kimavce, ki so hodili vzorno kimat prej na Dunaj, pozneje pa v Beograd. Vse v dobro vzgajeni državljanski zavesti.

— Poštenost je bila glavna karakteristika Slovenca vse do praga današnjih dni. Slovenec primerja vsako prevaro in nepoštenost z lisičjo naravo — prelisičiti pravi, ne nadmudriti kakor Srb; menda ima samo srbski jezik „prevaro“ za nadmodrost. Tu bo menda najbolj globoka razlika med njimi in nami. Samo: ali ne izginja prehitro?

— Po svetu je 500 do 600 naših znanstvenikov na raznih Univerzah in svetovno znanih raziskovalnih inštitutih. Kdor se uveljavi, se navadno noče več vrniti nazaj v domovino. Tako se znajdemo pred znanim pojavom — migracije možganov, selitev naših možganov v tujino.

— Tu smo neposredno pred vprašanji prihodnosti, ki pa niso v rokah znanstvenikov, marveč političnih voditeljev, ki krojijo usodo ljudstvu in njihovim ustvarjalcem.

Izbor:
Miha Bogataj

KO ŠTUDENT NA RAJŽO GRE

INTENZIVNI TEČAJ NEMŠKEGA JEZIKA V ŠOLI STUDIES V MUNCHNU OD 13. 10. DO 7. 11. 1986, KATEREGA STA SE UDELEŽILA ANTON BEOVIČ, dipl. ing. IN JANEZ PRIMOŽIČ

Po sklepu komisije za medsebojna delovna razmerja sva se s tov. Janezom Primožičem udeležila intenzivnega tečaja nemščine na šoli STUDIES v Munchnu. V nadaljevanju bom poskušal podati nekaj opažanj in ugotovitev o poteku in smiselnosti tečaja.

Šola sama je organizirana kot za učenje nemškega jezika, pa tudi za druge tuje jezike. Normalno je, da sva midva obiskovala tečaj nemškega jezika.

Prvi dan sva pisala teste. Testi vsebujejo sedemnajst strani in se preverja pisava, znanje besed in slovnica. Po rezultatih je kandidat razporejen v enega od petih stopenj različnih kurzov in midva sva pristala v četrti stopnji. Tu sva se srečala s sošolci, tako da je razred imel sledeč narodnostni sestav: dva Italijana, Švicarka, Belgijka, Turek, dva Iranca, Madžar, Čeh, Šved, Poljak in midva kot predstavnik SFRJ. Zasedba se je stalno spreminjala, ker so imeli nekateri podaljšano izobraževanje, nekateri pa so morali tudi spreminjati stopnjo kurza. Pouk je potekal dnevno pet ur, od tega dve uri za spoznavanje novih besed, tri ure pa za poglobitev slovnice. Kot gradivo smo uporabljali razna časopisna poročila, službena poročila, dela nemških pisateljev in pesnikov, za slovnico pa nepogrešljiv Max Hueber Verlag. Poleg tega je moral vsak pripraviti samostojen referat na najmanj treh straneh in ga zagovarjati po vsebinski in

slovnčni plati. Vse se je sproti ocenjevalo in na koncu smo prejeli ocene iz štirih področij. Nesporno nama je največ težav delala slovnica in sicer trpni način in pogojni ter železni naklon, ki jih slovenščina ne uporablja. Pa tudi drugače bi bilo dobro, če bi bolje poznala lastno slovnico z latinskimi izrazi.

Z intenzivnim popoldanskim učenjem sva poskušala zapolniti najine „luknje“, tako da sva na koncu pridobila pozitivno pričevalo. Za ogled znamenitosti Munchna, predvsem muzejev, pa je časa zmanjkalo.

Ob koncu pa še nekaj ugotovitev:

- ocenjujeva, da je oblika tečaja primerna in dovolj intenzivna, koristno pa je tudi stalno bivanje med Nemci, da se poleg znanja jezika seznaniš z njihovim mišljenjem in navadami,
- v kolikor bi se odločili za to obliko, bi bilo v bodoče primerno, da se je udeleži samo eden v posameznem roku,
- pred prihodom je dobro poslati STUDIES dve fotografiji, da čimprej pridobiš izkaznico za šolo in vožnjo,
- na vsak način pa je tak tečaj samo pomoč za nadaljnje spoznavanje in učenje jezika in ni pričakovati, da sva sedaj jezikovna eksperta.

Anton Beovič, dipl. ing.

SEMINAR AVTOMATIZACIJE STREGE – LAKOS

Industrija se danes sooča z izredno ostrimi izzivi: hitro menjavo izdelkov, povečanimi izdelovalnimi stroški, močno konkurenco, povečanimi zahtevami po kvaliteti in potrebo po velikih investicijskih vlaganjih. Te zahteve lahko obvladamo le s fleksibilnostjo in avtomatizacijo obdelave in strežnih naprav. Zato je imel 14. seminar LAKOS naslov Avtomatizacija strege in montaže. Odvijal se je 30. in 31. oktobra 1986 v Cerknem, organiziral pa ga je Laboratorij za tehnično kibernetiko, obdelovalne sisteme in računalniško tehnologijo Fakultete za strojništvo v Ljubljani.

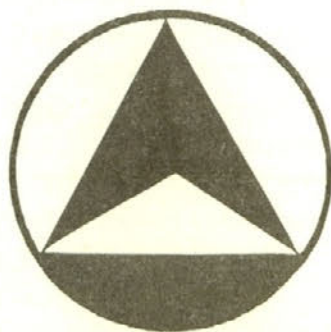
Tematika je bila naslednja:

- fleksibilne strežne naprave in robotizacija
- avtomatizacija montaže
- avtomatizacija strege v kovinski industriji
- elementi in podsestavi za avtomatizacijo strege
- okrogla miza o problematiki strege in montaže

Čeprav se jugoslovanska industrija z lastno konstrukcijo strege in robotov spoprijema z dokajšnjo zamudo, so bile na seminarju vidne težnje po kvalitetnejšem in hitrejšem razvoju. Pri tem pa ne smemo pozabiti, da je časovno odzivanje jugoslovanske industrije na inovacijske trende v svetu izredno dolgo in da določene razvojne stopnje hočemo kar preskočiti.

Slišali smo precej o konstruiranju robotov, njihovih sestavnih elementih ter primerih uporabe v industriji. Največ je bilo referatov na temo avtomatizacije, ki se vedno bolj uveljavlja v proizvodnji, saj z njo prispevamo k huma-

SREČNO
87

nizaciji in boljši izkoriščenosti delovnega mesta. Zanimivi so bili tudi referati, ki so nam predstavili pnevmatske in hidravlične komponente ter elektronske elemente. Sledil je tudi pregled lastnosti krmilnikov, saj si brez njih ne moremo več predstavljati razvoja strežnih naprav. Prostor mi ne dopušča obravnavanja posameznih tem referatov, zato bom naštel samo naslove, če pa koga zanima več, se lahko oglasi pri meni.

— Razvoj robota za fleksibilno čistilnico ulitkov, raziglevanje ogrodja števca z robotom, ročni manipulator, fleksibilne urejevalne naprave pri stregi obdelovancev, avtomatizacija strege pri gretju izkovkov za vile, avtomatizacija strege sušilne peči, magnetna prijemala pri stregi pločevinastih delov, površinska montaža tiskanih vezij, uporaba modularnih enot pri montaži elektronskih elementov, urejanje miniaturnih elementov za transport in površinsko montažo, montaža aksialnih elektronskih elementov na plošče tiskanega vezja, vpliv kakovosti sestavnih delov na zanesljivost avtomatizirane montaže, pnevmatična naprava enote za sestavljanje kemičnih pisal, oblikovanje gospodarnega delovnega mesta, elementi pnevmatičnega in pnevmohidravličnega manipulatorja, novi postopki izdelave elektromagnetnih jeder, avtomatizacija vrtnanja lukenj na ohišjih izmenjevalcev toplote, avtomatizacija strege egalizirke ivernih plošč, servopnevmatika za avtomatizacijo strege in montaže, priporočila in navodila za projektiranje pnevmatičnih naprav, pregled in primerjava prosto programiranih krmilnikov, možnosti uporabe spominsko programiranih krmilij pri avtomatizaciji strege in montaže.

Ob koncu seminarja je bila tudi okrogla miza o problematiki

strege in montaže. Slišali smo veliko stvari od strokovnjakov, ki delajo v različnih delovnih organizacijah do tistih, ki so zaposleni v raziskovalnih institucijah. Ne smemo misliti, da razvoj strege nima ovir. Problemi se začnejo že z nabavo ustreznih materialov pa do ustreznih strokovno usposobljenih ljudi, ki delajo na tem področju. Tudi tu, kot že prej na seminarju, smo se srečali z ugotovitvijo nekaterih, da še precej ljudi dvomi v učinkovitost avtomatizacije tudi zaradi problemov, s katerimi se sami soočamo. Nazadnje pa ostaja naša skupna naloga, da bomo morali s tem delom nadaljevati in se vsaj nekoliko približati tehnologiji v razvitem svetu. Morda je na koncu pomembna še misel udeleženca, da bi morali sodelovati na tem seminarju poleg strokovnjakov, ki se neposredno ukvarjajo s tem, tudi vodstveni delavci iz DO, ki imajo tudi pomembno vlogo pri odločitvah o razvoju strežnih naprav in robotizacije.

Zdi se mi, da je bil ta seminar zelo zanimiv tako po strokovni plati, kot tudi po prikazu stanja strege in montaže na slovenskem. Nenazadnje pa je pomembno tudi to, da tu spoznaš nove ljudi iz sorodnih DO, ki ti bodo morda lahko tudi kdaj pomagali pri izvedbi delovne naloge.

Viko Oblak

SREČANJE PROPAGANDISTOV

3. JUGOSLOVANSKI FESTIVAL TRŽNIH KOMUNIKACIJ IN 1. MEDNARODNI FESTIVAL ITACA, Portorož 1986

Od 2. do 7. novembra 1986 se je pod pokroviteljstvom tiskarne SLOVENIJA in organizacije ZVEZE ZDRUŽENJ EKO-

NOMSKIH PROPAGANDISTOV Jugoslavije vršil v Portorožu 3. Jugoslovanski festival tržnih komunikacij in 1. mednarodni festival propagande s področja turizma ITACA (1 st. ANNUAL INTERNATIONAL TOURISM ADVERTISING CAMPAIGNS AWARDS).

Festivala se je udeležilo okrog 1000 propagandistov iz vse Jugoslavije, z okoli 700 prijavljenimi deli z vseh področij in oblik tržnega komuniciranja. Festival je zajemal prezentacijo vseh vrst propagandnih dejavnosti, od tiskanih sporočil, embalaže, reprezentančnega materijala, avdio in video sporočil do prezentacije celostnih komunikacijskih akcij posameznih jugoslovanskih firm. Poleg prezentacije domačih komunikacijskih akcij in sporočil, je bil na voljo tudi ogled tujih video spotov nagrajenih na mednarodnih festivalih v CANNESU, DUBLINU na festivalu CLIO in zahodnonemških propagandnih akcij. Zadnja dva dneva pa je bil s svečano otvoritvijo odprt 1. mednarodni festival reklame s področja turizma ITACA, na katerem so se predstavile mnoge države, med njimi tudi Jugoslavija s kompletnimi akcijami na svojem področju.

Če potegnemo črto pod vsem skupaj ugotovimo, da domača propaganda zaostaja za tujo tako po kvaliteti, kot po domiselnosti oblikovanja, a ji vztrajno sledimo in zanimivo bi bilo pogledati, kaj se bo dogajalo na 4. JFTK-ju. Kvaliteta tiskanih sporočil je na zadovoljivem nivoju, ne moremo pa komentirati radijskih sporočil, ker je radio kot medij, v Portorožu zatajil, saj zaradi slabe zvočne opreme in motenj pri predavanju, sporočila niso prišla do svojega pravega izraza.

J. M.

SREČNO

87

MLADINSKA STRAN

PREGLED DELA OO ZSMS KLADIVAR V LETU, KI SE IZTEKA

Že nekaj časa je minilo od izvolitve novega predsedstva, zato lahko že napravimo kratek pregled dejavnosti OO ZSMS Kladivar.

Ugotavljamo, da je za vsako aktivnost, ki jo organizira mladinska organizacija, pa naj bo to delovna akcija ali izlet, s strani mladincev premalo zanimanja. Vzroki so na obeh straneh, najbrž tudi predsedstvo ne zna spodbuditi dovolj interesa pri mladih.

V letošnjem letu smo organizirali dve delovni akciji, ki sta sicer lepo uspeli, vendar je bila udeležba precej slaba. V prvi, akciji, ki je bila v mesecu aprilu, smo uredili okolico transformatorja pri Gantarju v Novi vasi. Prišlo je šest mladincev, vzdušje je bilo zelo prijetno in marsikdo je obljubil, da bo naslednjič spet prišel. Pomagala sta nam tudi dva veterana, kar je treba vsekakor pohvaliti. Tako delo je tudi prijetna oblika medsebojnega spoznavanja, saj se običajno tudi prijetno zaključijo.

Za drugo akcijo v mesecu avgustu, v kateri smo uredili okolico Kladivarja, je bilo malo več interesa. Rezultat je bil ta, da smo naslednje dni poslušali le to, česa nismo napravili, opravljenega dela pa ni opazil nihče, čeprav smo delali ves popoldan.

Ko smo poskušali pred otvoritvijo novih proizvodnih prostorov mlade še enkrat pridobiti za delo, pa so bili zainteresirani spet eni in isti, ostalih pa nismo mogli privabiti. Zato smo akcijo odpovedali, kajti vsak član pred-

sedstva ima svoje delo in nimamo časa vsakega posebej skoraj na kolenih prositi, naj pride. Torej se je vsak mladinec pri urejanju okolice in notranjosti proizvodnih prostorov vključil v čiščenje v svojem oddelku, OO ZSMS pa je organizirala pomoč pri izvedbi samega praznovanja (postavljanje transparentov, pomoč pri pripravi slikarske razstave, pripenjanje bedjev, delitev aperitiva in reklamnega materiala).

Od ostalih aktivnosti OO ZSMS je bilo še največ interesa a pomoč in delo pri organizaciji obeh plesov, ki smo jih organizirali z namenom, da bi pridobili dodatna finančna sredstva. Pohvaliti moram mlade, ki zelo radi pristopijo k delu na podobnih prireditvah.

Zaradi vedno bolj zaskrbljujočega stanja našega življenjskega okolja smo skupno z OO ZSMS Alpina dali pobudo za ustanovitev koordinacijskega odbora za varstvo okolja, ki bo deloval v okviru KK SZDL. Imel bo tudi možnost izvršilnega organa, ukvarjal pa se bo z vsemi perečimi problemi onesnaževanja v Žirih in okolici. V ta odbor so vključeni predstavniki vseh OO ZSMS in večine društev v kraju. O delovanju tega odbora bomo še poročali.

Spomladi je bil organiziran tudi izlet na Avstrijsko Koroško, toda pri mladih je bilo zanj

premalo interesa. Verjetno smo prepozno in premalo obvestili še ostale zaposlene v delovni organizaciji, zato je izlet odpadel. V jeseni so se pojavile ideje za izlet na Štajersko, toda zaradi spremembe delovnega koledarja, po katerem so vse sobote do konca leta delovne, smo izlet preložili na naslednjo pomlad, da bodo imeli možnost udeležbe vsi mladinci. Upam, da nam bo spomladi le uspelo.

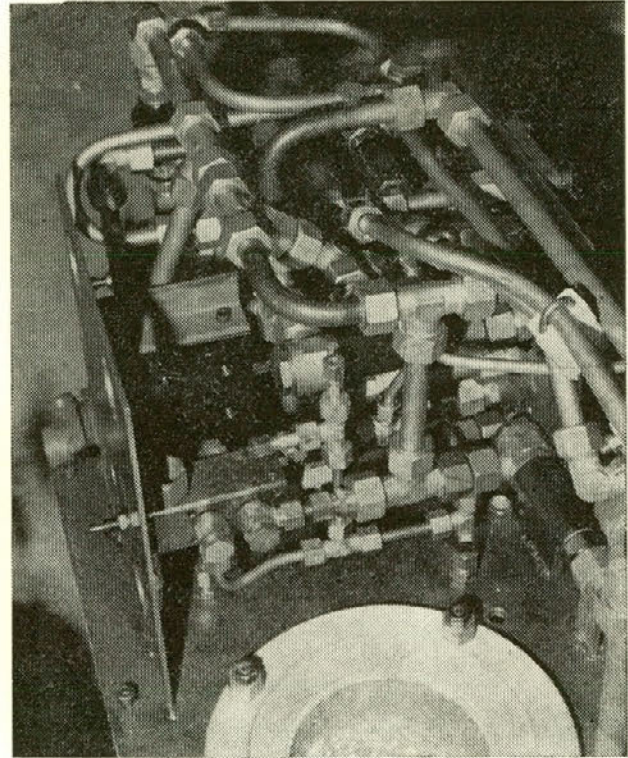
Mladinska organizacija naj bi nudila tudi pomoč mladim pri reševanju problemov, ki jih imajo v delovni organizaciji, toda te možnosti mladi ne izkoriščajo.

Predstavila sem delovanje predsedstva OO ZSMS in aktivnost naših mladincev. Verjetno se pojavljajo kritike našega dela, mislim pa, da moramo upoštevati dejstvo, da smo sploh uspeli izpeljati kako akcijo, čeprav je bila udeležba majhna. Na splošno je za vse dejavnosti tako, da za vsako stvar največjo odgovornost čutijo člani predsedstva (kar je logično), od ostalih pa so zainteresirani vedno isti mladinci, drugih pa ni možno pridobiti za sodelovanje. Ne vem, kje mladi iščejo zgled, da nobene stvari več ne napravijo zastonj. Časi se spreminjajo, smo pač potrošniša družba, kjer vsak vidi predvsem sebe in svoje interese.

S tem ne mislim opravičiti neaktivnosti in mlačnosti današnje mladine (saj v drugih sre-

Slika 5 — To kar vidite na tej sliki je prehod v nadstropju med staro in novo stavbo. Inovacija je v tem, da odstraniš kljuko. Projektant VD ima npr. do montaže VD tako ca. 170 korakov, kar je inovacija glede zdravstvenega stanja. Svoje delo opravlja v glavnem sede, pa mu ustrezen sprehod kar prav pride.

Slika 6 — Da pa ne bi mislili, da so za inovacije nardjeni le gradbeni projektanti predstavljamo še eno domačo. To kar vidite na sliki ni reklamni pano za priključke PTT, temveč naš precej serijski agregat.

Lahko je fantom na montaži HO, saj lahko v primeru težav takoj zamenjajo kvalifikacijo — za ginekologa.
Miha Bogataj

MLADINSKA STRAN — KRIK ZEMLJE

Ko so prvi vesoljci poleteli v globine vesolja, so od tam videli Zemljo kot malo, čudovito kozmično bitje. Zavedli so se, da je na tem koščku vesolja, na tej belomodri krogli vse, kar nam toliko pomeni — ljubezen, veselje, solze, umetnost, glasba, zgodovina... Vse to na tisti mali točki v neskončni praznini vsemirja. Osupli nad tem veličastnim prizorom so spoznali, da so le delček vseobsegajočega življenja Zemlje. In ko so se vrnili, je bil svet zanje drugačen... V njihovem novem videnju je Zemlja postala naš skupni dom, v katerem naj bi kot »posadka v vesoljski ladji« živeli v harmoniji sami s seboj, s soljudmi in okoljem. Slika tega čudovitega bitja, Zemlje, je obšla ves svet in postala duhovni simbol nove razsežnosti človeka — PLANETARNE ZAVESTI. Odslej naš dom ni le hiša, mesto, v katerem živimo, naša prava domovina in naš dom je PLANET.

In res, dogodki v zadnjih letih so tudi nam, navadnim ljudem, pokazali, da je Zemlja tesno povezana, občutljiva in ranljiva celota. Čeprav je videti iz vesolja še vedno kot krasna belomodra, sveža in zdrava vesoljska popotnica, nam postaja vse bolj jasno, da je Zemlja hud bolnik. Njena pljuča — gozdove — neusmiljeno razjeda tuberkuloza tovarniških in avtomobilskih dimov. Njen življenjski sok — vode — se spreminjajo v stru-

pene odplake; v njenih nedrih — prsti — se nalagajo umazanija in smrtonosni odpadki. Čigavi odpadki? Kdo je kriv za bolezen belomodre oaze v vesolju? Ne virusi, ne bakterije, ne podgane, temveč bitje, ki se je v svoji ošabnosti oklicalo za v vsakem pogledu najvišje in ki misli, da mora zaslužniti naravo in ravnati z njo kot z orodjem. V svoji slepoti pa to bitje — človek — niti ne vidi, kako si z brezobzirnim izkoriščanjem spodkopava lastne korenine.

Toda Zemlja, to staro in izkušeno bitje, je mnogo modrejša od človeka. Preko različnih ekoloških katastrof in opozoril ga skuša prebuditi iz njegove objestne, pubertetniške zaslepljenosti in mu pokazati, da se pred njim odpirata le dve poti: ena vodi v popolno uničenje planote in človeka na njem, druga vodi preko sprave z Zemljo, preko harmoničnega sožitja z naravo v ustvarjalni mir in blagostanje.

Prisluhnimo torej kriku Zemlje, da nas lastni tok ne odnese v brezno samouničenja:

»ČLOVEK, ponujam ti svoja bogastva in nesluteno prihodnost, toda zavej se, da nisi gospodar mojih zakladov, temveč si le njihov SKRBNIK za dobrobit vseh bitij, ki sem jih rodila.«

BERČIČU V SPOMIN

Ni še preteklo veliko časa, ko smo izgubili našega dolgoletnega dobrega kooperanta, tov. Starman Cirila iz Godešiča pri škofji Loki, ko je spet prišla vest, da je smrt premagala pogumnega moža, BERČIČ Janeza, našega dobrega kooperanta in sodelavca. Vse življenje se

je hrabro boril s smrtjo, zaradi prirojene srčne napake. Kljub tej hudi bolezni ni bilo v njem niti malo pesimizma. Nasprotno, vedno je snoval in načrtoval kaj novega. Tako je tudi osnoval lastno delavnico — Livarno barvnih kovin. Že takoj na začetku svoje privatne

dejavnosti je postal sodelavec naše DO in to ostal vse do svoje prerane smrti. Čutil je pripadnost naši DO, saj je svoj čas bil tudi član naše DO.

Za nas je izdeloval nekaj ključnih izdelkov in nikoli ni zatajil. Vedno je izdelal vse ob pravem času, da zaradi njegovih dobav naša proizvodnja nikoli ni kasnila.

Po prvi operaciji srca je zelo hitro okreval in začel širiti svojo obrt še na orodjarno.

Le to je izpopolnil do take mere, da ni bilo več nobenega problema izdelati najpreciznejšega orodja. S tem je pridobil tudi veliko novih poslovnih partnerjev, kot so, PP — Trstenik in Elrad iz Gornje Radgone itd. Zanj ni nikoli bilo počitka, pravtako ne za njegovo družino.

Vso družino je znal vključiti v svoj organizacijski voz, ki je tekel vsaj 12 ur dnevno.

Minilo je 13 let po prvi operaciji in tako intenzivnemu delu, zato ni čudno, da so ga moči začele zapuščati. Potrebna je bila nova operacija srca. V februarju lani ga je naš znani zdravnik dr. Radovanovič ponovno operiral. V nekaj mesecih, ko je že vse kazalo, da bo čisto okreval, pa je pričelo teči vse navzdol. Hitro se je utrujal, vendar kljub temu je bil vesel vsakega obiska kateregakoli člana našega kolektiva. Še vedno se je zanimal za vsa dela, snoval in načrtoval, še to in ono, hkrati pa, kot da bi na tihem slutil, da mu ni pomoči, prepuščal vse več poslovnih odločitev ženi in sinu, katera je pravočasno usmeril v svojo dejavnost. Tudi hčerko je usmeril v poklic, ki jim bo prišel prav, da se tako uspešna dejavnost ne bi prekinila, ko njega ne bo več.

Žal so se slutnje uresničile. Več kot mesec dni se je boril za svoje življenje na UKC, vendar ga je smrt na koncu le premagala, takrat ko je že vse kazalo, da bo zmagovalec on. Pokopali so ga na pokopališču v Škofji Loki. Pogreba se je udeležilo nekaj tisoč prijateljev in znancev, kar je tudi dokaz, koliko je bil spoštovan on in njegovo delo.

Tako je moral pri svojih 43 letih oditi za vedno.

DO KLADIVAR se je oddolžila spominu nanj z lepim vencem, katerega si je zagotovo zaslužil, saj mu je bil resnično zvest do zadnjega diha.

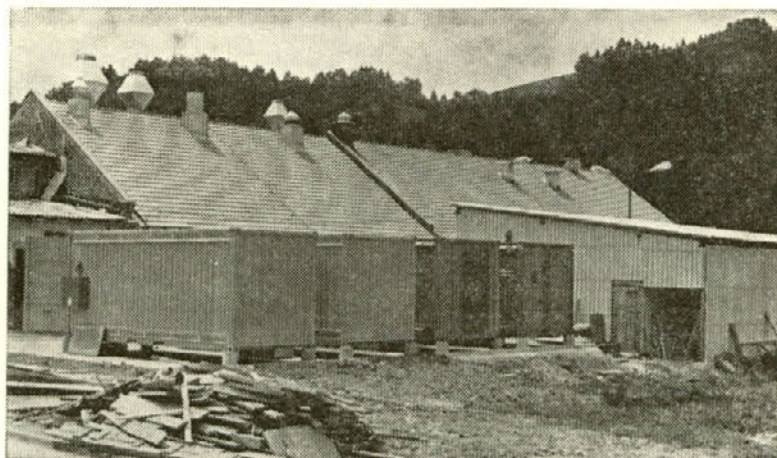
Janeza bomo ohranili v lepem in trajnem spominu.

Bogomir Cokan

ZANIMIVOSTI IZ DO

KONTEJNERJI ZA SKLADIŠČENJE VNETHLJIVIH SNOVI

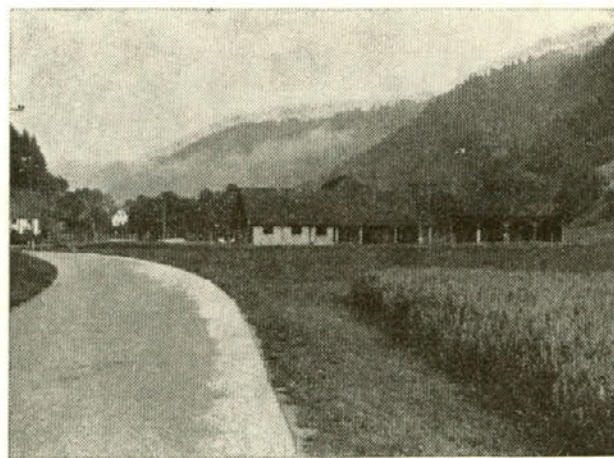
Predpogoj za dobro požarno varnost so ustrezni prostori, ki pa jim je potrebno posvetiti toliko večjo pozornost prav za skladišča vnetljivih snovi. V ta namen so že postavljeni poleg novih prostorov galvane in lakirnice štiri novi kontejnerji, ki naj bi zadostovali za kvalitetno in varno shranjevanje raznih barv in lakov, razredčil in olj ter drugih vnetljivih snovi. Kontejnerji so ustrezno ogrevani in nameščeni na platoju, ki je sestavni del projektirane zunanje ureditve.

Požarna varnost na nivoju

BIVŠI PROSTOR OPEKARNE V RAČEVI SEDAJ LAST DO KLADIVAR

Od petega maja letošnjega leta dalje razpolaga naša DO s prostori in zemljiščem bivše opekarne v Račevi, ki je bila do sedaj v lasti DO Remont gradnje v stečajju. Celoten odkup zajema zemljišče oz. travnik v izmeri 6990 m², skladišče v izmeri 625 m² ter transformatorsko postajo.

Pogled na »Ceglauco«

Za našo DO je pridobitev nove lokacije velikega pomena, saj nameravamo v Račevi zgraditi preizkuševališče visokotlačnih in visokoenergetskih komponent ter urediti skladišče pomožnih materialov. Sam objekt je potreben temeljite sanacije t. j. obnova strehe ter fa-

sade, notranja ureditev in drugo. Trenutno je v teku prenos elektroenergetskih pravic in povečanje odjema električne energije iz 60 kW na 100 kW, ki je zaradi bližine daljnovodov možen.

KAM TEČE VODA

Nekje med hribi, bogu za hrbtom in hudiču za repom, stoji slavna in pomembna Šuštarška vas. Če o tem kdo dvomi, naj se potruži in pride pogledat. Videl bo marsikaj! Samo bogvedaj, da bi v to vas prinesel popravljat stare, izrabljene čevlje. V tej vasi, kjer je vsak drugi prebivalec čevljar, bo obiskovalec zastonj iskal mojstra, ki bi mu »potempljal« obnošene podplate. Kajti tukaj, kjer je čevljarija doma, je skoro sramota, da bi se nekdo ubadal s tem poklicem. Predobro je znana resnica: Cel mesec se je čevljar tepel po lastnem kolenu, ko je nabijal kopita, ob plačilnem dnevu pa se je tepel po glavi, ker je tako malo zaslužil. Da pa ne bi preveč obirali ubogih »šuštarških« par, se ozrmo malo po tej pozabljeni kotlini.

V Šuštarško vas je čevljarska obrt prišla že v starih časih. Čevljarilo se je križem-kražem, počez in podolgem. Bili so mojstri »mački« svoje obrti, bili pa so tudi taki, ki niso razločili šila od fižolove prekle. Ni čudno, da je nekoč neki mojster izjavil: »V naši vasi je ‚šuštarjev‘ res veliko, čevljarjev pa malo.«

A prebivalci Šuštarške vasi niso bili kar tako. Nekoč so imeli celo svojo občino. Kako tudi ne! Zgradili so si svojo tovarno, kjer so izdelovali »škrpete«, ki jim ni bilo para po celi deželi. Vas se je razširila in napredovala. V kotlini, kjer stoji ta slavna vas, se je postopoma razvila še lesna in kovinska industrija. Zastajali niso niti tekstilci, trgovci in obrtniki. Skratka, Šuštarška vas je lepo napredovala, imela je svojo industrijo, imela je lepo prihodnost in imela je svojo občino. Kaj, občino? To pa je za tako zaplankano, hribovsko, kmetavzarsko vas že preveč.

Sedli so skupaj oblastniki, ki so takrat predstavljali ustavno oblast v deželi. Nekaj jih je bilo celo iz naše slavne Šuštarške vasi. Mleli so in sejali, da je bilo veselje. Če bi nekdo njihovo besedičenje povezal v butare, bi se lahko z njimi grel tri zime. Kaj so ugotovili? To, da takšen zakoten kraj ne potrebuje občine. Pri priči jo je treba ukiniti in jo priključiti sosednji, mnogo večji občini. A ti sta bili dve. Kam naj dodelijo Šuštarško vas? Sedaj je šele bil ogenj v strehi. Zravnali so se med seboj občinski možje iz bližnjih mest Farovške livade in Notranji log. Obojima se je kolcalo po Šuštarški vasi. Kaj se jima tudi ne bi? V tej vasi se je razvila dokaj močna industrija in kdor bi si jo pridobil, bi spraval pod streho molzno kravo. Denarci bi kar sami od sebe žvenketali v nikdar polno občinsko blagajno. Zato se je bilo vredno skregati in stepsti do krvi. Pri tem so sodelovali vsi od oblastnikov do uradnikov in birokratov, ki za Šuštarško vas do tedaj še slišali niso, sedaj pa so bili najglasnejši. Le vaščanov ni nihče vprašal, kam si želijo, ko so barantali za njihovo kožo. Končno se je stvar razčistila. Jezičniki iz Notranjega loga so bolj spretno vrteli svoje orodje in premagali svoje tovariše iz Farovških livad. Tako so torej Šuštarško vas priključili občini Notranji log. Duhovi so se pomirili, vaščani sprijaznili s položajem in življenje je teklo dalje. Tekel pa je tudi denar iz vasi

v občino Notranji log. Namesto, da bi si z njim pomagali vaščani, so z njim cvenkljali občinski uradniki. Sicer so ljudje godrnjali, ker so morali za vsak papirček na pot čez hrib v sosednje mesto, a so se tega kmalu navadili. Pa tudi, če se ne bi, jim ne bi nič pomagalo. Le kdo jih bo poslušal? Kar naj godrnjajo in stokajo, saj človeku tarnanje ne škoduje. Važno je, da letijo denarci v vrečo. Seveda pa so se našli nezadovoljneži, ki so kritizirali oblast in ščuvali ljudi. Preklicane barabe! Le kako ne morejo držati jezika za zobmi, vzklikati »živela oblast« in pred njo upogniti koleno. To so navadni prekucuhi, nergači, povzročitelji neredov in podpihovalci ljudi, da se upirajo vsemogočni oblasti, ki je vendar z njimi tako dobra, da jim izpuli iz rok zadnji dinar, za to pa še hvala ne reče. Sicer pa, le zakaj bi se oblast zahvaljevala svojim podložnikom za iztrgane dinarje? Saj je vendar dolžnost vsakega državljana, da podpira svojo oblast, ne nerga in vzdržuje svoje birokrate, ki mu pijejo kri. Še vesel je lahko, da ga ne vtaknejo za rešetke in postavijo na ričet. Toda, čas prinese svoje in tako so tudi nezadovoljnejem v Šuštarški vasi zrasli rogovji. Kar nenadoma se je v hribovski kotlini vzdignila silna burja. Rogovileži niso bili zadovoljni z občino v Notranjem logu in so se hoteli od nje odcepiti. Priključili naj bi se občini v Farovških livadah. To mesto je že dolgo metalo oči na Šuštarško vas. Seveda, tudi njihova blagajna je bila prazna in kakšen cvenk iz Šuštarške vasi bi jim še kako prav prišel, da bi pokrpali svoje preluknjane proračune. Zato so poslali svoje petoliznike, da so ščuvali ljudi, širili nezadovoljstvo in pripravljali upor proti oblastnikom iz Notranjega loga. To se jim je tudi posrečilo. V vasi sta nenadoma nastala dva tabora. Nekateri so bili za občino Notranji log, drugi so tiščali v Farovške livade. Stvar je šla tako daleč, da so se med seboj celo stepli. Še tisti, ki so ob vsem ohranili trezno glavo, so nehote zašli v politični mlin, kjer so jih premleli, zrešetal, vrgli v stope, da še sami niso vedeli, kje se jih drži glava in kam naj bi se obrnili. Prišlo je tako daleč, da se je Kurnikova Franca z metlo spravila nad svojo sosedo, ker je ta tiščala v drugo občino, kakor bi si Franca želela. Pošteno bi jo zdelala in ometla, če se ne bi na mestu metljaškega obračuna znašel Franc Pohlevni in razorožil hudo babo.

V vsem tem predvolilnem boju jo je še najbolj pogruntala vaška »dobrodelnica« Mica, katera je bila znana po tem, da je za denar nastavljala svoj peharček prepotrebnim vaščanom. Izjavila je namreč: »Saj je čisto vseeno, v katero občino bomo prišli, delati bo treba tu in tam.« Seveda je Mica lahko tako nergala, z njenim poklicem se da shajati povsod, pa če je na svetu sploh občina ali ne.

Končno je prišel dan obračuna, ko naj bi se odločilo, kam se bo obrnila Šuštarška vas. Ker sta bila oba tabora precej izenačena, se do zadnjega trenutka ni vedelo, kdo bo hujši. Ko so vaščani to videli, so vzeli stvar v svoje roke in se modro odločili. Ne bomo se

kregali, kamor teče naša reka Mlakužnica, tjakaj se bomo obrnili. Ker je njihova reka Mlakužnica tekla navzdol po dolini do mesta Farovške livade, se je tudi Šuštarška vas priključila tej občini. Tako je bil volk sit in koza cela. Seveda so se našli celo taki, ki so hoteli speljati reko čez hrib v Notranji log. Ker pa jim zaradi naravnih zakonov to ni uspelo, so se pač sprijaznili s stanjem, da bodo občino imeli v Farovških livadah. A ta občina je ukrepala po hitrem postopku; ljudem so naložili davke, prispevke, takse, pristojbine, samoprисpevke, odbitke, poostrili kazni, zvišali obresti itd. Seveda, ljudje iz Šuštarške vasi naj kar plačujejo, saj so

sami tiščali v občino Farovške livade. Če so se že tako odločili, potem naj bodo veseli, da jih je občina sploh hotela vzeti pod svoje okrilje. Za tako dobroto je nekaj treba tudi žrtvovati in plačati, mar ne? Od takrat naprej se čevljarji v Šuštarški vasi še pogosteje tepejo po kolenu in po glavi. Kaj se tudi ne bi, saj jim reka Mlakužnica odnese po dolini dobršen del zaslužka, katerega pridno uporabljajo in upravljajo meščani Farovških livad. Revez je revež, naj se obrne kamorkoli, zmerom ima rit odzadaj.

Matevž Pečelin

LITERARNI KOTIČEK

VIHARNO POLJE

v viharju veselja
z dušo napojeno
grem proti domu

naproti mi v naročje
igrivo privihra
Rumeni veter

izbrana pesem
ki lahko
prifrfoota skozi okno.

Franc Kopač

NA KRIŽPOTJU

skozi noč sem šel
da bi do dne prišel
na križpotje
s kraljico svojega srca

in prav tam se je zgodilo

prav tam je bila luč
in bila je tema
prav tam je srce nehalo biti
in prav tam je spet pognalo
v najlepši cvet
kar jih je človek
kdaj videl in doživel

prav tam je pisalo
ČETRТА POSTAJA.

Franc Kopač

STALA SEM DO ONEMOGLOSTI!

stala sem nekje v preteklosti,
na lesenem, razbeljenem
griču
in se podala na neuspešno pot,
in naenkrat mi je postalo jasno,
kako zaman sem živela
do tedaj,
kakšen nihče sem bila
in kako nikomur nisem pripadala,
velja ta preteklost za sedanost,
prihodnost?
stala sem nekje sredi samote
in kot kristus na golgoti gledala
v množico pod seboj,

kdo od njih pripada mojemu bistvu?
preštevala sem glave,
ogledovala znane obraze
in nihče me ni hotel več poznati.

stala sem nekje,
to zdaj ni važno.
stala sem pač in
hotela nekaj,
pa sedaj ne vem več, kaj,
ker je predolgo od zadnjih sanj,
da bi lahko
stala in nekaj hotela.

I. T.

VRAČAM SE

Vračam se ...
Vračam se v nasad lovorik,
vračam se v hrepenenju,
vračam se v obupu,
vračam se s solzami v očeh,
vračam se ...
Vračam se, ker vem, da me boš sprejel,
vračam se, ker sem osamljena,
vračam se polna težkih misli,
vračam se v tvoj objem usmiljenja,
vračam se ...
Vračam se v nov dom hladnega jutra,
vračam se v neslišnost noči, ki vlada nad mano,
vračam se na samotno pot iskanja,
vračam se proti razočaranju, slovesu,
vračam se ...
Vračam se, ker je tvoj dom topel kakor sonce,
vračam se, ker so tvoje dlani nežne kot sanje,
vračam se v razbeljeni hram sovraštva,
vračam se v brezdelnost, tišino,
vračam se ...
Vračam se v upanju na lepši jutri,
vračam se v marljivost ničesar,
vračam vse spomine na preteklost,
vračam tebe in tvojo ljubezen,
vračam vse ...
vračam tudi sebe v tvoj objem noči ...

I. T.

DAN IZMED NEŠTETIH

Dan.
Dan kot vsi dnevi,
le en dan izmed tolikih
pa vendarle ne vsakdanji.

Nekaj je v njem
imava nekaj skupnega.
Dan mineva, mineva,
kakor, da bi bil prav takšen.

Rodili smo se
ko so tekle reke
in reke bodo tekle
ko bo konec naše poti.

Ostali bodo sledovi,
sledovi v pesku puščave,
ki pa jih bo izbrisal veter;
za vedno, za vse čase.

Čas bo mineval
veter pa bo neusmiljeno,

neprizanesljivo brisal sledove,
sledove človeka, ki je nekoč obstajal.

Konec.
Minil je tudi ta dan.
Dan kot vsi,
pa vendarle nekaj posebnega.

Leto bo kmalu naokrog,
hitro in celo prehitro.
Prihajajo in prihajali bodo drugi,
mi pa bomo neopazno izginjali.

Zatorej bodi srečen.
Vsak ima dan, ki mu je drag.
Dan izmed nešteti, ki je lahko samo tvoj.

Srečo

KADROVSKE NOVICE

V času od 1. 1. 1986 do 30. 6. 1986 so delovno razmerje z delavci naše delovne organizacije sklenili:

1. Vinko Oblak, elektrotehnik, projektant II
2. Andrej Peternelj, dipl. inž. strojništva, samostojni konstrukter
3. Franc Mlakar, zidar, čuvaj
4. Janko Brejc, absolvent, pripravnik
5. Marko Podobnik, absolvent, pripravnik
6. Boris Zupančič, pomožni strugar, pripravnik
7. Mitja Mohorič, pomožni ključavničar, pripravnik
8. Lucijan Rojc, avtoličar, ličar
9. Vinko Oblak, pomožni strugar, pripravnik
10. Vital Oblak, avtomehaničar, monter HO II
11. Urška Jereb, NK delavka, pomožni vrtalec (DČ)
12. Boštjan Cankar, NK delavec, pomožni vrtalec (DČ)

Delovno razmerje z delavci naše delovne organizacije so prenehali:

1. Jure Bogataj, strugar, strugar I, II
2. Damjana Krek, kmetovalka-gospodinja, monter OP, festa
3. Edvard Mlinar, orodjar, orodjar I
4. Marjan Poljanšek, dipl. inž. elektrotehnik, samostojni projektant

Starostno se je upokojil Valentin Šubic

Iz JLA so se vrnili:

1. Miran Rihtaršič, strojni ključavničar, izdelovalec orientacij I
2. Milan Šubic, strojni ključavničar, monter HO I

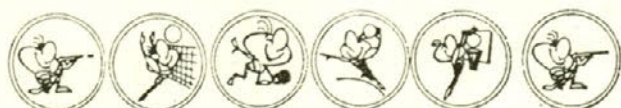
3. Milan Erznožnik, strojni ključavničar, monter HO II
 4. Robert Lazar, NK delavec, pomožni vrtalec
 5. Renato Peternelj, strojni ključavničar, monter HK II
 6. Igor Eržen, strojni ključavničar, izdelovalec orientacij II
 7. Martin Jereb, obratni električar, električar II
 8. Miha Treven, strugar, strugar I, II
 9. Pavel Bogataj, NK delavec, pomožni vrtalec
- V JLA so odšli:

1. Vojko Erznožnik, strugar, strugar I, II
 2. Robert Krvinca, NK delavec, pomožni vrtalec
 3. Filip Košir, NK delavec, pomožni vrtalec
 4. Darko Benedik, pomožni strugar, strugar II
 5. Iztok Kavčič, strojni ključavničar, monter HO II
 6. Ivo Gantar, orodjar, orodjar II
 7. Janez Urh, strojni tehnik, projektant II
 8. Janez Dolenc, strojni tehnik, procesni kontrolor
 9. Igor Albreht, strojni ključavničar, monter HK II
 10. Milan Žibert, strojni ključavničar, monter HK II
 11. Janez Kavčič, električar, električar II
 12. Jože Petrovčič, strojni ključavničar, monter HK II
 13. Peter Hladnik, strojni ključavničar, monter HK II
 14. Marko Marovt, orodjar, orodjar II
 15. Robert Žakelj, orodjar, orodjar II
 16. Matjaž Kumer, strugar, strugar I, II
- Trenutno je v DO »KLADIVAR« Žiri zaposlenih 311 delavcev.

Kadrovik:

Janez Vidmar

ŠPORTNE NOVICE

Kar nekako pozna se, da smo v času dopustov, saj se na športnem področju trenutno ne dogaja nič posebnega. Zadnje tekmovanje, na katerem smo sodelovali, je bilo sindikalno prvenstvo Žirov v balinanju, na katerem so naši balinarji zasedli tretje mesto. Zmagal je POLIKS pred ALPINO, četrti je bil MERCATOR in peta ETIKETA. Že prej pa so tekmovali mladinci prav tako na sindikalnem prvenstvu. Tu so bili najboljši mladinci

ALPINE, drugi je bil POLIKS, tretji MERCATOR in četrti KLADIVAR, ki ni nastopil s polnoštevilčno ekipo. Končana je tudi trim liga v malem nogometu za Žiri in okolico. KLADIVAR je tokrat osvojil nekoliko slabše — peto mesto, že četrtič zapored pa je zmagala ekipa ŠUS.

LESTVICA:

1. ŠUS	13	10	2	1	31	: 3	22
2. SG	13	10	0	3	25	: 7	20
3. OŽŽ UMAG	13	7	5	1	31	: 9	19
4. TRAKOVCI	13	7	2	4	19	: 11	16

5. KLADIVAR-KSV	13	6	2	5	35 : 15	14
6. ŽŽŽ	13	5	4	4	21 : 14	14
7. HELL'S ANGELES	13	5	2	6	24 : 19	12
8. VRLE	13	4	1	8	11 : 26	9
9. KOZJANCI	12	4	0	8	11 : 36	8
10. KOVINARJI	12	1	1	10	7 : 30	3
11. HEAVY METAL	12	1	1	10	4 : 47	3

V glasilu ZPS smo v glavnem že lahko prebrali, kako je potekalo 2. kolesarsko tekmovanje SOZD ZPS, katerega organizator je bila tokrat naša delovna organizacija, zato o tem ne bi preveč na dolgo pisali. Vsekakor je prireditev lepo uspela, tako po organizacijski kot po tekmovalni plati, saj so se naši tekmovalci odlično odrezali. Če omenimo samo najboljše uvrstitve; Stana Gantar je v »najmlajši« ženski kategoriji zmagala več kot prepričljivo že drugič zapored, Jana Erznožnik je bila v isti kategoriji četrta in Marija Ušeničnik peta. V II. kategoriji je Majda Bogataj zasedla tretje mesto, Anica Ahlin pa peto. Prav tako smo dobro tekmovali v najmlajši moški kategoriji, kjer je bil Dušan Seljak tretji in Marko Kavčič četrty. Ekipno je drugič zapored slavil LITOSTROJ, KLADIVAR pa se je z lan-

skega četrtega prebil na drugo mesto. Preseneča tudi manjše število ekip kot lani, upajmo pa, da bo že naslednje leto tekmovalo več ekip, organizator in domačin naslednjega srečanja pa je LITOSTROJ iz Ljubljane. Naslednje športno srečanje pa bo že meseca septembra, ko se bodo športniki in športnice pomerili na jubilejnih 10. letnih igrah ZPS. Športne igre bodo v Kranju od 11. do 13. septembra, organizacijo tekmovanja pa je tokrat prevzela DO IKOS iz Kranja.

Srečo

HUMOR

Kravi

Dve kravi se paseta.

»Muuu« reče prva.

»Za vruga, besedo si mi vzela z jezika,« reče druga.

Nesreča

Na vogalu ulice sta trčila dva avtomobila.

»Ali ste slepi!« vpije prvi.

»Slep? Kje pa, saj sem vas zadel,« odgovori nahruljeni.

Zamuda

»Srečno Novo leto!« vzklikne pijanček, ki vstopi v gostilno.

»Oprostite, danes je že 10. junij,« mu odvrne eden od gostov.

»Junij!« se zgrozi pijanec. »Žena me bo ubila, ker se tako dolgo nisem vrnil domov.«

Boječ fant

»Hodite z dekleti?« vpraša psihiater pacienta.

»Ne.«

»Pa bi radi, kajne?«

»Seveda bi.«

»Zakaj pa tega potem ne storite?«

»Ker sem oženjen.«

Junak

»Še z nobenega pretepa je doslej nisem pobrisal.«

»Res?«

»Da, vedno so me odnesli.«

Osa

Srečata se znanca. Prvi ima povito glavo.

»Kaj pa ti je?«

»Ah, osa me je pičila v uho.«

»Zakaj pa imaš povito celo glavo?«

»Brat je opazil oso in jo je ubil z lopato.«

Škotska

V kavarni sedita Škota. Naenkrat pravi eden:

»Ti, Joe, vidiš tisto plavolasko, ki ves čas pogleduje po tebi?«

»Ja, vidim.«

»Zakaj pa potem ne greš k njej?«

»Eh, zakaj. Čakam, da plača svojo kavo.«

Znajdljivost

Mlad novinar, ki je pisal za zelo nazadnjaški časopis, je dobil nalogo, da napiše poročilo o avtomobilski nesreči, v kateri je imela neka ženska poškodovane prsi. »Vendar,« mu pravi urednik, »nikakor ne smete omeniti besede prsi. Taka beseda nima mesta v našem časopisu. Znajdite se, kakor veste in znate.«

Novinar je našel rešitev in napisal takole:

»V včerajšnji nesreči je bila ranjena gospa Marija Novak. Poškodbe niso smrtno nevarne, dobila je le nekaj lažjih odrgnin na (.) (.)«

Nasvet

Tega ne berite. Tu ni ničesar, kar bi bilo vredno brati. Zastonj boste brali dalje. Prav zares lahko to preskočite, zagotovo ni nič posebnega.

Ponovno vas opozarjamo, če berete dalje, počnete povsem nekaj nepotrebnega. Ne verjamete? Govorimo vam povsem iskreno in resnično. No, če vas nismo mogli prepričati in ste prebrali do tu, lahko vzdržite do konca. Znova ponavljamo, da na tem mestu res ni ničesar. Svetovali smo vam dobro in pošteno. Ni vam bilo treba brati.

ODGOVORI TAKOJ!

1. Zdravnik vam predpiše, da morate vzeti tri tablete v razmaku pol ure. Kako dolgo boste jemali tablete?
2. Sedem mesecev v letu ima 31 dni. Štirje meseci pa 30 dni. Koliko mesecev ima 29 dni, če gre za prestopno leto?
3. Do kod teče pes v gozd?
Odgovori:
 1. Eno uro
 2. En mesec pa tudi vseh 12
 3. Do sredine, potem pa ven

ODGOVORI TAKOJ!

1. Koliko je štiri plus dve, deljeno z dve?
2. Koliko ur boste spali, če greste ob 8. uri spat in navijete budilko za ob 9. uri zjutraj.
3. Koliko je ena in ena?
Odgovori:
 1. $4 + 2 : 2 = 4 + 1 = 5$
 2. 1 uro
 3. Dva

ODGOVORI TAKOJ!

1. Očetov otrok, materin otrok, pa od nobenega sin. Kako to?
2. V košari je pet jabolk. Kako bi jih razdelili petim deklicam, da bi vsaka dobila eno jabolko in bi v košari ostalo še eno?
3. Ali se lahko človek v SZ poroči s sestro svoje vdove?
Odgovori:
 1. Je hčer
 2. Štirim damo po eno jabolko, peti pa jabolko s košaro
 3. Ne, ker je umrl

»Kladivar« je glasilo **KLADIVARJA**
tovarna elementov za avtomatizacijo Žiri, Industrijska c. 2

Ureja ga odbor za obveščanje:

Ciril Kacin — glavni urednik

Brane Šubic — odgovorni urednik

Jure Možina — tehnični urednik, karikature

Milan Mohorič — mladinska stran

Stane Gantar — foto

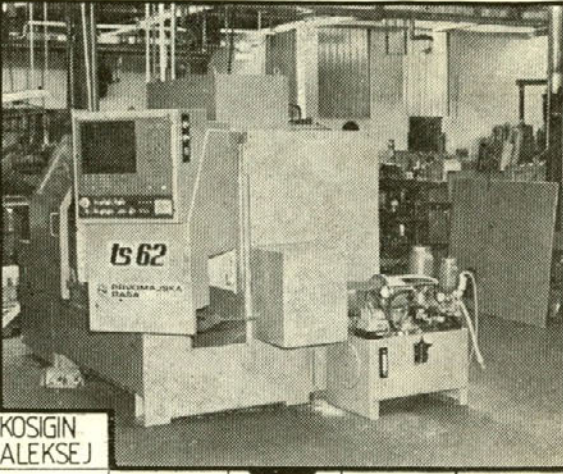
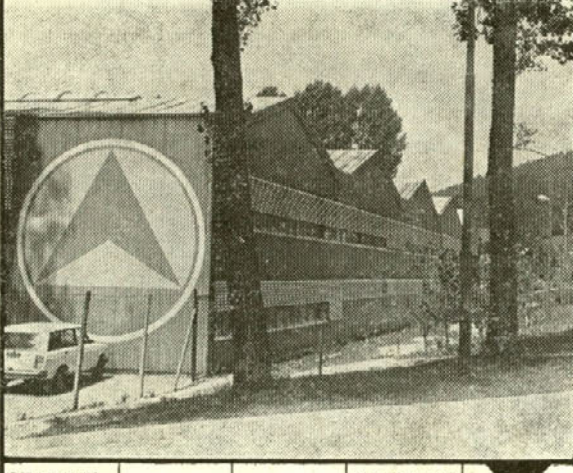
Marija Žakelj — administrator

Julijana Leskovec — predsednik

Tisk: ZUSGP Tozd Učne delavnice, Ljubljana

Naklada — 450 izvodov

KRIŽANKA

	TELOVAD. PRVINA	TV ZASLON	DOLENSKA REKA	§	TOVARNA V CELJU	POLAGALEC TAPET	MESTO V MAVRETAN.	DEBELEJŠI DEL HLODA				
USLUŽB. SPLOŠNEGA SEKTORJA												
LEČE BREZ BARVNIH NAPAK												
LJUDSKA REPUBL. KITAJSKA				PREDSTOJ. SAMOSTAN. LJUDSKI ODBOR					KOSIGIN ALEKSEJ			
MESTO PRI MANILI (FILIPINI)					M. IME SLAVKO HREN				DUŠIK HIŠNI RIM. BOG		GRŠKA ČRKA	FEVDAL. SVOBOD. POSEST
OSEBNI ZAI MEK			KONICA				DELOVNA OBVEZNOST MADŽ. M. IME					
										MENIČNO JAMSTVO VLOGA NA SODIŠČE		
					RADIJ		TOVARNA V TREBNJEM TEHNOLO. ODDELEK					
					DIKTAT	100 GRŠKI POLOTOK			PREDLOG BERILIJ			
SESTAVIL: C. K. RIŠALA: I. M.	SPLOŠNO	ŽIVLJENJ. TEKOČINA	ZAHODNA VOJAŠKA ZVEZA				SHRV. IME ZA DUNAJ SMUČ. REŠ. COLN				METALNA, RIKO, LITOSTROJ, STT, INDOS, IKOS, PROJEKT, ATMOS	GR. BOG VETROV
SMUČARS. KLUB			MAKEDON. KOLO KRPA NOVO OROŽJE <small>brez k</small>			ENAKI ČRKI ŠTEVNIK			ZAREZA SVET. PRVENSTVO			
PRIVESNI DEL									SLOVENS. REVIJA			
LIV						NIKELJ			VRSTA PIVA			

Za »Nagradno križanko« razpisujemo tri nagrade, ki jih bomo izžrebali med pravilnimi rešitvami in sicer:

1. nagrada: 1500 din
2. nagrada: 1200 din
3. nagrada: 1000 din

Pri žrebanju bomo upoštevali vse rešitve, ki jih boste oddali tov. Mariji Žakelj v OPD do vključno 18. avgusta. Imena nagrajencev bomo objavili na oglasnih deskah in v naslednji številki glasila. Pri reševanju želimo vsem veliko razvedrila.